

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20—61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890—1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. JULIUS 15.
VIII. évfolyam, 186. szám.

Szombat

Churchill mondotta:

Lesz-e háboru, vagy sem, az csakis Hitler kancellártól és környe- zetétől függ

Roosevelt személyes izenettel küld a békeakciót folytató pápának — Az angol sajtó a Romániának nyújtott öt és tizmillió kölcsönről — Atiltőlag tárgyalások kezdődtek meg Varsó és Berlin között Danzig ügyében — Miért húzódnak a moszkvai és tokiói tárgyalások?

Tokiótól Moszkváig és Washingtontól Madridig hullámanak a világpolitika eseményei. Most így, most úgy kavargnak. Szélségek nincsenek. A legtöbb kavargást a moszkvai tárgyalások szünetelése és a japán-brit tárgyalások megkezdésének húzódása okozza. Aztán Danzig és újra csak Danzig.

Részletes jelentéseink a következők:
MINISZTERTANÁCS TOKIO-BAN

(TOKIO.) Tegnap délelőtt a japán külügyminisztérium épületében 2 óráig minisztertanács volt, amely kizárólag a küszöbön álló brit-japán megbeszélések körül forgott. A kabinet a kiadott értesítés szerint megállapodott az Angliával szemben követendő magatartást illetően. A hozott határozatot az ülés után Hiranuma miniszterelnök bemutatta a mikádónak, aki jóváhagyta azt. Arita külügyminiszter tegnap délután magához kérte Craigie nagykövetet és informálta őt a hozott megállapodásokról. Beavatottak szerint

Japán holnap, amikor az előzetes megbeszélések megindulnak, biztos garanciát kért arra vonatkozólag, hogy Nagybritánia felhagyja eddigi Kína-barát politikájával és közölni fogja, hogy ez az alapfeltevése minden további megbeszélésnek.

A tárgyalások sikerét illetően még mindig nagyon borulatos a vélemények, mert lehetetlennek tartják, hogy a két fél közötti ellentéteket áthidalni lehessen. Ugyancsak Tokióból közlik, hogy az angolelleses liga most már megkezdte az angolelleses hangulat országos növelését. Ezt úgy kívánja elérni, hogy az iskolákban hetenként kétszer britellenes előadásokat akar tartani, hogy az ifjúságot már eleve Nagybritánia ellen nevelje.

Az ország több részéből jelentettek különben tegnap is angolelleses tüntetéseket. Yokohamában a felvonulás olyan nagyarányú volt, hogy órákon át tartott az elvonulás, anélkül azonban, hogy rendzavarásra került volna sor. Végül közlik, hogy Arita két feltételt szab Angliának:

1. Beszüntetni a japánellenes kína-barát politikát.
2. Együttműködés az új ázsiai rend kialakításában.

A NEWYORK HERALD FELTÜNŐ CIKKE A BRIT-JAPÁN KÉRDÉSRŐL

(WASHINGTON.) A Newyork He-

rald a távolkeleti helyzettel foglalkozva a következőket írja:

— Semmi kilátás sincsen arra, hogy a Kína—Japán közti háborút befejezni lehessen. Arra, hogy Kína ellentámadásba menjen át és a japánokat ki is szoríthassa, gondolni sem lehet. Ezt csak úgy lehetne elképzelni, ha Anglia nyíltan Csang-Kai-Sek oldalára állana. Ebben az esetben azonban fel kellene áldoznia engedményes területeit és Hongkongot is, amely ma már bizonyos mértékben amugy is csak kézi-zálog Japán szemében. A Kína melletti nyílt állásfoglalásra amugy is sor fog kerülni abban az esetben, ha Európában esetleg háboru törne ki, jobb lenne tehát ezt megelőzni és leszámolni a helyzettel, mert Tokió most amugy sem enged és ha Nagybritánia pillanatnyilag meg is vásárolja tőle a

rávid nyugalmat, annak nagy ára lesz. Oroszország segítségére itt számítani alig lehet, mert minden jel arra mutat, hogy úgy Moszkva, mint Tokió hallani sem akarnak arról, hogy egymással harcba keveredjenek. Ennek a jelenlegi helyzetben, amikor Amerika és Anglia, de nem utolsósorban Franciaország rovására is megy a játék, nem is sok értelme lenne. Angliának, mielőtt a tárgyaló asztalhoz ül, mindent meg kell fontolnia, mert ha nem követ határozott irányt és tulságosan engedékeny lesz, elveszitheti tekintélyét a Keleten, ami egyértelmű összes állásainak feladásával.

A cikk nagy feltűnést keltett, mert beavatottak véleménye szerint az elgondolás fedi bizonyos politikai körök elgondolását.

Francia vezérkari tisztet küldenek Moszkvába?

(LONDON.) A közérdeklődés változatlanul erős a moszkvai megbeszélésekkel szemben. A sajtó magyarázataiból kiderül, hogy a brit és francia közvélemény türelmét azonban erősen próbára teszik a szemmel látható időhúzási kísérletek. Ennek tudható be, hogy az egyik francia lap azt a szenzációs híradást közli, hogy

a francia kormány rövid időn belül egy magasrangú vezérkari tisztet küld Moszkvába, hogy segítségével legyen Strangnak a tárgyalások körüli nehézségek elsimításában.

Bár a híradást semmi sem erősítette meg, jellemző az ideges hangulatra az, hogy a többi lapok is azonnal foglalkoznak a kérdéssel. A Matin azt írja, hogy

a terv még tulkorainak látszik, mert hiszen a Foreign Office és a Quai d'Orsay még csak most dolgozták, vagy dolgozzák ki az ellenjavaslatokat, amelyeket Moszkvába küldenek, de nem hihetetlen, mert Molotov ragaszkodik a párhuzamos vezérkari tárgyalásokhoz. A Figaro, és ez is jellemző a bizalmatlansági légkörre, azt írja, hogy

vajjon célszerű-e egyszerűen kiszolgáltatni Franciaország és Anglia vezérkari titkait annak a Moszkvának, amellyel egyre kilátástalanabbá válnak a tárgyalások?

Ujabb jelentés szerint a válasz elké-

szült és azt már el is küldötték Moszkvába. A brit és francia sajtó szerint a Foreign Office most már mindenben engedett a moszkvai kívánságoknak és így aligha lehetne számítani többé a sikertelenségre.

A Times azt írja, hogy a szerződés megkötése egyedül Angliára és Franciaországra tartozik és ezért nem kell törődni a Balti-államok ellenkezésével, hanem függetlenül a véleményüktől, meg kell adni a biztosítékokat.

MELEGEN BUCSUZTATJÁK GRANDIT

(LONDON.) Mint tudvalevő, Mussolini miniszterelnök Grandi gróf londoni olasz nagykövetet igazságügyminiszterre nevezte ki és így a diplomata rövidesen elhagyja eddigi állomáshelyét. Az angol sajtó ebből az alkalomból igen meleg hangon bucsuztatja Grandit, aki mindent elkövetett, hogy London és Róma egymásközötti viszonyát javítsa. Az ő érdemeinek tudják be, hogy a második angol-olasz „urimemberi egyezmény” (gentleman agreement) létrejött. Henderson alsóházi képviselő a kinevezés hírülvétele után hosszú levélben fejezte ki szerencsekívánatait Grandinak

és egyben közölte vele, hogy a brit alsóház bucsulakomát is ad tisztelőre.

Ugyancsak Londonból közlik, hogy Grandi elutazása előtt kihallgatáson fog megjelenni VI. György uralkodó

előtt is, akinek az olasz nagykövet több ízben volt magánvendége is.

ÁLLANDÓSITJÁK A BRIT LÉGI FLOTTA IDEGEN TERÜLET FELETTI GYAKORLATÓZÁSÁT

(PÁRIS.) A francia sajtó szerint a brit légiflotta idegen területek feletti gyakorlatozását állandósítani fogják. A Matin azt írja, hogy a brit légihaderő meg fogja ismételni Franciaország feletti repüléseit és ez alkalommal használni fogja a francia légikikötőket is. Az Excelsior úgy tudja, hogy a brit gépek más államok felett is gyakorlatozni fognak és itt elsősorban is Lengyelországról és Görögországról lesz szó. A tárgyalások a lap szerint ebben az irányban már meg is indultak. Brit hivatalos körök nyilatkozata alapján megállapítható azonban, hogy az angol kormány egyelőre nem gondol az utóbbiakra, mert azoknak egyelőre sok technikai akadály van.

CIANO UTJA

(BERLIN.) A Völkischer Beobachter hosszú és dr. Göbbelsnek tulajdonított cikkben foglalkozik Ciano gróf spanyol országúti utjával, amelyben többek között a következőket írja:

A Franco generalissimus alatt egyesített Spanyolország nemcsak a baráti kiküldöttet látja Ciano grófban, hanem ennél többet, a szövetséges testvérméret megbízottját. A Caudillo nagyon helyesen értékeli a fasiszta államok barátságát és így a demokráciák minden kísérlete kárba vesztett. Ezen nem is lehet csodálkozni, mert Anglia akkor igyekszik Madrid elé tární Itáliát és a Harmadik Birodalom „zsarnoki” törekvéseit, amikor ő maga mindent elkövet, hogy a kis nemzeteket saját politikai elgondolásainak kapcsai közé kényszerítse. Itáliát, a Harmadik Birodalom és Spanyolország között nincsenek kiegyenlítősen számlák, mint például Páris és Madrid között és ezért szó sem lehet az ékverési kísérletekről.

A Völkischer Beobachter a kiegyenlítőlen számla alatt a Berard-Jordana egyezményt értette, amelyet Páris még nem teljesített egészében. Gróf Ciano spanyolországi útjáról egyébként azt jelentik, hogy az olasz külügyminiszter tegnap az Almirante Cervera fedélzetén Santanderbe utazott, ahol a lakosság leirhatatlan lelkesedéssel fogadta. Ciano Santanderben meglátogatta az Escorialt, ahol a spanyol repülőknak idején olyan hősieken viselkedtek. A spanyol sajtó, amely szó szerint közli Ciano minden megnyilatkozását, nagyon meglepődéseinek ad afelett kifejezést, hogy a Duce kiküldötte is azokat az érzéseket tanúsítja a spanyol nép irányában, mint amelyekkel a spanyol nép viseltetik az olasz nemzettel szemben és hogy a demokráciák lassan fel fognak hagyni az ékverési kísérletekkel.

ROOSEVELT NEM ADJA FEL A HARCOT

(WASHINGTON.) Az amerikai sajtó szerint Roosevelt elnök a szenátusban elszenvetett veresége ellenére sem adja fel a harcot, hanem újabb kísérletet tesz a semlegességi törvény reformjára.

nak újbóli napirendre tűzésére. Ecélből úgy vélik, hogy rövid időn belül üzenet megy a kongresszushoz, amely a parlamenti ülészaknak őszig való meg-hosszabbítását fogja javasolni az-al a célzattal, hogy ez alatt az idő-latt a kérdést újra elő lehessen venni.

Roosevelt törekvéseinek azonban a törvényhozás két házában változatlanul nagy ellenzéke van és így nem valószínű, hogy azok sikerüljenek. Politikai körök mindenestre nagy érdeklődéssel tekintenek a harc elé, mert ebből megállapítható lesz, hogy volna-e esélye az elnöknek egy harmadik jelölés esetén.

OLASZ JEGYZÉK A FRANCIA KORMÁNYNAK

(RÓMA.) Az olasz kormány, mint tudvalevő az alexandrettei szandzsák átsatolásának ügyében jegyzéket intézett Párishoz, amelyben tiltakozott az ellen, hogy a területet az ő megkerde-zése nélkül csatolták át Törökországhoz, holott ehhez szükség lett volna Itáliának, mint mandatorikus hatalomnak a hozzájárulására is. A Giornale d'Italia, amely a jegyzék elküldését hosszú cikkben tárgyalja, megjegyzi, hogy

arra Párisnak feltétlenül válaszol-nia kell és az olasz nemzet nagyon kíváncsi a feleletre, mert Páris eljárásában sértő kihívást látott akkor, amikor az alexandrettei szandzsák átsatolásáról a legna-gyobb meglepetéssel értesült.

A párisi lapok egyelőre nagyon tartózkodóan írnak a jegyzékről és szemmel láthatólag bevárni igyekeznek a kormány állásfoglalását.

CHURCHILL CIKKE

(LONDON.) (Rador.) Winston Churchill a „Daily Mirror”-ban a világhely-zettel foglalkozik. Senki sem tudja, mi fog történni — írja — de ha valami végzetes dolog történik is, minden körülmények között tudni fogjuk a köte-lességünket. Lesz-e háború, vagy sem, az csakis Hitleről és környezetétől függ. Az ágyuk nem fognak eldőrdülni és a vér nem fog folyni, ha Hitler nem ad erre parancsot. Ha ő abba-hagyná szomszédai fenyegetését és le-mondana a türelmetlenségről, amely-nek talán akarátán kívül megszemé-lyesítője lett, néhány hónap elegendő lenne, hogy jobb jövő virradjon a né-met népre és minden országra. Nem lehet az életerőt karddal a kézben biz-tositani. Remélhetőleg Hitler is belátja ezt, de ha egyetlen lépést tenne hibás uton, az egész jövő kilátásait veszé-lyeztetné, mert egész nemzetünk lángokban veszne el. Hitlert ezután Napoleon sorsára emlékezteti. Ő is karddal a kezében győzedelmes békét keresett Európa minden részében. Ber-linben, Bécsben, Madridban és Mosz-kvában, végül is Szent Ilona szigetén fejezte be. Anglia akkor egyedül volt az egész világgal szemben, míg ma a brit világbirodalom szövetségesként könnyelheti el a földgolyó egész lakos-ságának csaknem háromnegyed ré-szét. Remélni kell, hogy ezeket a dol-gokat a német diktátor és olasz kar-társra is megzavarek és minden jóra fordul. Mindamellett nem szabad sze-met hunyni a jelenlegi helyzet előtt: Fél Európa mozgósítva van, a német ipar hadikészültségben, kétféle millió né-met fegyverben és mindenütt háborus készülődés folyik.

A FRANCIA SAJTÓ AZ OLASZ CSAPATMOZDULA-TOKRÓL

(PÁRIS.) A Figaro szerint a Bren-ner-hágó környékén jelentős csapat-mozdulatok történnek, amelyeket nagy titokban tartanak. Csapat- és élelmi-cserezállítások történnek hatalmas mértékben. Az Epoque azt írja, hogy a tengelyhatalmak Bolzano vidékét fon-tos katonai központtá akarják átalaki-tani. A l'Ordre felveti azt a kérdést, hogy vajon ez a tevékenység nem Jugoszlávia felé akarja a tengely újabb sikerét előkészíteni?

RÖVID TÁVIRATI HIREK

(PÁRIS.) A „Figaro” berlini értesü-lése szerint még július 15-ike előtt

német nagyiparosokból álló küldöttség indul Moszkvába, hogy ott gazdasági természetű tárgyalásokat kezdjen. Hír szerint a szovjetnek 75 millió fontster-linges kölcsönt szándékoznak felaján-lani. A kölcsönt két év alatt folyósi-tandák.

(LONDON.) A Daily Herald jelentése szerint a danzigi kérdés rendezésére már megkezdődtek a közvetlen német-lengyel tárgyalások. Varsói híradás azt írja, hogy Forster danzigi körzetvezető Berchtesgadenbe utazott Hitlerhez és hosszú kihallgatáson jelent meg előtte. Állítólag felhatalmazást kérve, hogy a szenátus Danzigból minden külföldit kiutasíthasson. A varsói sajtó meg-jegyzi, hogy ez lenne az első lépés Danzignak Németországhoz való vissza-csatolására, amelyet a szenátus mon-dana ki. Egyébként ujabban a lengyel üzletembereket Berlinben feltűnő elő-zékenységgel kezelik, amiből Varsó és Berlin kapcsolatainak megjavulására következtetnek. A Daily Herald úgy tudja, hogy a lengyelek hozzájárulnak danzigi főbiztosuknak eltávolításához, ha biztosítékot kapnak Berlintől, hogy danzigi jogait tiszteletben tartják. Ugyan e lap közli, hogy a közvetlen lengyel-német tárgyalások a siker je-gyében kezdődtek meg.

(LONDON.) Az angol kormány a moszkvai angol nagykövetség újabb utasításokat küldött Franciaország hozzájárulásával. A párisi lapok jelen-tése szerint ezzel kapcsolatban áll az a tény, hogy Molotov rövidesen több-heti szabadságra utazik és így a tár-gyalások befejezése nagyon sürgős, másképp csak ősszel lehet azokat tovább folytatni.

(PÁRIS.) Az angol hadügyminiszter és a tengerészeti vezérkari főnök tisz-teletére az angol nagykövetség dezsónét rendezett, amelyen Daladier, Bonnet, Gamelin és sok más előkelőség vett részt.

(ZÜRICH.) A perbe fogott nemzeti szocialisták ügyében a tárgyalás to-vább folyik. A vádlottak kijelentették, hogy lojális svájci állampolgárságukat nem tartották összeférhetetlennek nemzeti szocialista érzelmeikkel és semmiféle összeesküvést nem szöttek Svájc függetlensége ellen. Ítélet való-színűleg holnapra várható.

(PRÁGA.) A belügyminisztérium közleménye szerint a hatóságok ren-delkezéseket kaptak, hogy a jövőben a német filmek előadásánál bármiféle németellenes megnyilvánulásnál azon-nal lépjenek közbe. Szakítsák félbe az előadást, tartóztassák le a rendezáva-rókat és zárják be a mozi.

(RÓMA.) Ciano hír szerint Franco tábornoknak Mussolini személyes meg-hívását továbbította, hogy Franco mielőbb látogasson el Rómába. A Caudillo a Duce meghívását elfogadta és hír szerint szeptemberben ellátogat Olaszországba. A Havas még megjegy-zi, hogy Ciano részletesen tájékoztatta Francot a világpolitikai helyzetéről és kérte tájékoztatását az új spanyol állam jövődőlbeli orientációjáról. Ugy tudják, hogy Ciano ezeknek az infor-mációs jellegű megbeszéléseknek során gazdasági és politikai jellegű egyez-ménytervezeteket terjeszt Franco elé, másfelől azonban hangsúlyozzák, hogy jelenleg nem kerül sor semmiféle kato-nai, vagy mástermészetű egyezmény aláírására.

(VARSÓ.) A lengyelországi német konzulátusok ezentúl nem adhatnak utlevél láttamozást a cseh-morva pro-tektrátusi területre utazó lengyelek-nek. Ilyen vizumokat kizárólag csak Berlin adhat majd ki.

(HÁGA.) Koolen, aki július 8-án ka-pott kormányalakításra megbízást, megbízatását visszaadta Vilma kirá-lynőnek. Így újból Colijn, a lemondott miniszterelnök kapott a már június 30. óta húzódó kormányválság megol-dására és kabinetalakításra megbízást.

(PÁRIS.) Bonnet tegnap kihallgató-son fogadta Tatarescu párisi román nagykövetet.

(TALLIN.) A kormány elrendelte, hogy minden eszt állampolgár szerezzen be az elsőrendű szükségleti cikkek-ből és élelmiszerekből két hónapra szóló tartalékkészletet. Ezeket a kész-

leteket háboru esetére tartalékolják.

(LONDON.) Hull amerikai külügymi-niszter kijelentette, hogy az amerikai államfő eddig még nem kapott hivata-los meghívást az angol uralkodótól és a kormánytól a Londonba való elláto-gatásra.

(BERLIN.) A Szandzsákság visszacsá-tolása miatti olasz tiltakozó jegyzék-vel kapcsolatosan illetékes német kö-rök kijelentették, hogy a kérdéssel addig nem nyilatkozhatnak, amíg a jegyzék tartalmát nem ismerik. Berlin egyébként elvben támogatja Róma álláspontját.

(LONDON.) Az angol sajtó behatóan foglalkozik a London részéről Buka-restnek adott öt és félmillió fontster-linges, valamint a Törökországnak adott kétféle millió fontsterlinges kölcsön-nel. A Times cikkének ezt a címet ad-ja: Hitelek a barátaink számára. A Daily Telegraph hangsúlyozza, hogy Románia a hitel ellenére is teljes cse-lekvési szabadságot élvez és maga vá-laszthatja meg azokat az országokat, amelyekkel kereskedelmi cserekapcsola-tokat kíván. A Financial Times sze-rint Románia főleg gyapotot és gyap-jut fog vásárolni Angliától és a két ország csereforgalma csak fokozódni fog.

(RÓMA.) A Havas jelentése szerint Cicognani washingtoni apostoli nun-cius közelebből Rómába érkezik és magával hozza Roosevelt személyes üzenetét a pápának. Roosevelt üzene-

tében hangsúlyozza, hogy az Egyesült Államok a legnagyobb rokonszenvvel kísérik a Vatikánban a béke biztosítása érdekében folytatott tevékenységet és nagy jelentőséget tulajdonítanak an-nak, hogy a pápa, mint a legfőbb er-kölcsi tekintély áll ennek a mozgalom-nak élére, amelynek sikere nem marad hat el. A hír még megerősítést igényel.

(LONDON.) A palesztinai zsidó táv-irati iroda erőteljes tiltakozást közöl a zsidó egyetemesség részéről az angol kormánynak azon elhatározása ellen, amellyel az illegális bevándorlások megakadályozására félévbe akarja tiltani a zsidó bevándorlást Paleszti-nába.

(LONDON.) A Reuter szerint Pál goszláv kormányzó-herceg feleségével együtt az angol uralkodócsalád meglá-togatására Londonba érkezik. Ez alka-lommal bucsuznak el a kenti hercegi pártól, amely az év vége felé Ausztrá-liába utazik. A kormányzó-herceg köz-ben az angol politikusokkal megbeszé-léseket folytat az európai helyzetről.

(LONDON.) Az alsóházban több kép-viselő szóváltette az olasz Déltőlbeli történet kiutasítások ügyét. Buttler ál-lamtitkár válaszában kijelentette, hogy Anglia részéről nincs helye a megtorlá-sok alkalmazásának, mert az olasz ha-tóságok semmiféle megkülönböztetést nem tettek az angol állampolgárok ro-vására és a bolzanói tartományból az összes külföldieket kiutasították, nem-zetiségükre való tekintet nélkül.

Rendkívül kedvezően alakul-tak a kincstár bevételei

Az angol sajtó a bolgár revizionista törekvések ellen

(LONDON.) (Rador.) A bolgár poli-tikai körök és a bolgár sajtó revizio-kampányával kapcsolatosan az angol sajtó három érdekes írást közöl, ame-lyek megsemmisítik a bolgár érveket. Az első cikket sir Charles Pertrie, az ismert történész írta, aki idézetekkel és hivatalos okmányokkal bizonyítja, hogy Bulgária sorozatosan visszautasi-totta azokat az ajánlatokat, amelyek az Égei-tengerhez utat nyitottak volna neki. A második cikk Edwaerds Abath az ismert közíró tollából származik, aki rámutat arra, hogy Románia ré-széről teljességgel célszerűtlen bár-milyen területi engedmény. Angliának azt az erőfeszítést, hogy békefrontot létesítsen, nem lehet a határok rev-i-ziójára alapítani. Ami Romániát illeti, a közvélemény megegyezik abban a határozatban, hogy megvédi a román nép által lakott terület határát. Ki-vánhatjuk-e — teszi fel a kérdést a közíró — hogy bátorítsuk azokat az agitációkat, amelyek Romániát arra kényszerítik, hogy eltávolodjék a nyugati demokrata országoktól? A harmadik cikket G. Costachescu írta, aki a román álláspontot szögezi le Dobrudzsát és a Cadrila területét ille-tően. A lap rámutat arra, hogy régeb-ben Dobrudzsá és a Cadrilater a ro-mán nép ősei által lakott terület rész volt és Dobrudzsának, valamint a Cadrilaternek Romániához való csato-lásával csak jogvisszaállítás történt, amelyet méltán megérdemelt az 1877-78-as háborúban kiömlött vérről. A kérdés történelmi háttérének fejtegetése után leszögezi, hogy a román nép barátságát minősít mindenféle területi engedményre való célzást, még ha négyzetcentiméternyi területről lenne is szó. A román nép nem óhajtja a területi engedmények árán megvá-sárolt békét.

MÁRIA ANYAKIRÁLYNÉ HALÁLÁNAK ÉVFORDULÓJA

(BUCURESTI.) (Rador.) Kedden lesz egy éves évfordulója Mária anyakirály-né halálának. A felejthetetlen emlékü uralkodónő emlékeztetése az ország összes templomaiban kegyeletteljes gyászistentiszteleteket tartanak.

MINISZTERTANÁCS

(BUCURESTI.) (Rador.) Tegnap a kormány tagjai Calinescu elnökletével minisztertanácsot tartottak. Mitia

Constantinescu pénzügyminiszter a f. évi költségvetés első évnegyedének bevételi helyzetéről adott beszámolót. A minisztertanács meglegedéssel vette a jelentést tudomásul, amely kedvező kilátásokkal biztat a jövőre nézve és lehetővé teszi a megkezdett építőmun-ka folytatását. A miniszter elhatá-rozta, hogy a költségvetési bevételek-nél jelentkező előirányzati többleteket kizárólag hadseregberuházási és nem-zetvédelmi célokra fordítja. M. Serban államtitkár a földművelésügyi helyze-tről adott beszámolót. Bejelentette egyben, hogy a Tuszán környéki ro-mánok részére ortodox templomot építenek. Erre a célra Nicodim Mun-teanu patriárka 35 ezer lejt, patriárkai fizetésének első hónapi járandóságát jegyezte le lelkes szavakkal, amit meg-elegedéssel vettek tudomásul.

A pénzügyminiszter beszámolójával kapcsolatosan jelenti a Rador, hogy annak ellenére, hogy a koncentrációk miatt a pénzügyminisztérium kisebb személyzeti létszámmal dolgozott, a költségvetési bevételek igen kedvezően alakultak és a fogyasztási, belyeg-vámilletékeknel és az autonóm intéze-tek jövedelménél jelentős bevételi emelkedés mutatkozott. A rendes költ-ségvetésben befolyt áprilisban 2144, májusban 2663, júniusban 2732 millió. Nemzetvédelmi alapra befolyt április-ban 144, májusban 155, júniusban 196 millió. Az előirányzatot májusban 1,4, júniusban pedig 4 százalékkal múlták felül a bevételek. A pénzügyminis-ztérium szerint a legfőbb gond még mindig a hadsereg fejlesztése és a nem-zetvédelmi jellegű beruházások, annak az Öfelsége II. Károly király által kez-deményezett nagyjelentőségű munká-nak, amely az ország egész lakosságá-nak támogatásával találkozott. A nem-zet minden erőfeszítését most a gazda-sági erők összpontosítására, a minél sikeresebb pénzügyi eredményekre és a nemzetvédelem céljainak minél tel-jesebb megvalósítására kell fordítani.

— Gyilkosság a Memel vidéken. A Memel vidéken egy Bronowohl nevű né-met és 13 éves fiát egy nagyobb hit-lerista csoport megtámadta és kövekkel megdobálta. A dobások olyan súlyos erejűek voltak, hogy apa és fia életü-ket veszítették.

Reuter jelenti:

(LONDON.) A hadügyminisztérium rendeletére beszüntették a légi fegyvernemnél a nyári szabadságolásokat.

(JERUZSÁLEM.) A brit katonai törvénytörés most mondott ítéletet 12 arab felett, akik hónapokon keresztül veszélyeztették Nablus környékén a közbiztonságot és több esendőt megöltek. A bíróság hetet halálra és ötöt életfogytiglani kényszermunkára ítélte.

(BERLIN.) Neurath báró, Cseh- és Morvaország proktohora, elrendelte a stratégiai országutak megépítésének elkezdését. Az utak megépítésének fontos harcászati jelentősége van.

(PRÁGA.) A Husz János ünnepségek minden rendezésére nélkül folytatók le. A német hatóságok engedélyezték mindenhol a cseh himnusz elénkésztését.

(BERLIN.) Német hivatalos helyről ismételt energikusan tiltakoznak a Kínának szállított fegyver-ültemények híre ellen.

(BERLIN.) A német börtönelv területén fellépett munkáshány arra készítette a kormányt, hogy elrendelje a kiskereskedelmi alkalmazottak kétharmadára való leépítést.

(ADDIS-ABEBA.) Junius hónapban az abesszin terroristák 2 tisztet és 14 legény ségbelet olaszt öltek meg.

(PÁRIS.) A francia rádióleadók a jövőben angol, német, spanyol, olasz, szerb, horvát és arab nyelven is közölnek napi híreket.

(LONDON.) A brit alsóházban tegnap másodikban is szóba került az „ir hadsereg szervezetének”, mint törvénytelen egyesületnek erőszakos feloszlata.

(HAIFA.) Rhodas magasságában a ki-vándorlókat szállító Rim gőzösön tűz támadt. Az utasokat és a matrózokat a Fiume olasz gőzös mentette meg. A Rim teljesen leégett és roncsai elsüllyedtek.

(BELGRÁD.) Bar község közelében kigyulladt és teljesen leégett egy petroleum finomító telep.

(HAMBURG.) Megdöbbentő gyilkosság történt a kikötő egyik külvárosában. Egy tizenöt éves fiú több törzsurással megölte édes apját és 24 éves mostoha bátyját. A gyilkost az elmeorvóintézetbe szállították.

(NEWYORK.) A városi hivatal 90 embere ellen sikkasztás miatt megindult az eljárás. Az eltilajdonított összegek meghaladják a 3 millió dollárt.

(WASHINGTON.) Az amerikai admirális rendeletére újra megkezdették a Squalus búvárszázad kiemelési munkálatait. A tengeralattjáró belsejében ugyan is még 24 matróz holtteste pihen.

(LONDON.) Tegnap újabb gyújtogatás történt, amely elhamvasztotta az egyik villamos felszerelési üzem raktárhelyiségeit.

(JERUZSÁLEM.) A tulkaremi körzetben tegnap valóságos harc zajlott le az arab terroristák és a brit karhatalom tagja között. A küzdelemben beleavatkoztak a légi rajok és a harci kocsik is. A halottak számáról még nem érkezett jelentés.

(MADRID.) Ma ünneplik meg Calvo Sotelonak, a megölt spanyol jobboldali vezérnek emléknapját.

(LONDON.) Chamberlain miniszterelnök kijelentette, hogy az ideai nagy flottamanőveren a tartalék hajókat is szerepeltetik.

(DE HAAG.) Vilma királynő újra Colijn volt miniszterelnököt bízta meg kormányalakítással.

(WIEN.) A Grossglockneren súlyos szerencsétlenség történt. Egy kiránduló társaság 4 tagja szakadékba zuhant és szörnyet halt.

(MÜNCHEN.) A danzigi gauführer Forster Münchenbe érkezett, ahol részt vesz a német művésznap megnyitóján. Állítólag kihallgatáson jelenik meg a Führer előtt is.

BOILA ROMULUS ELITÉLÉSE. Bukarestből jelentik: Az ilfovi törvény szerző első tagozata többévi sorozatos halasztgatás után csütörtökön ítélték a Skoda-ügy egyik mellékhatásában Boila Romulus felett. Boilat a bíróság egyévi fogházra ítélte és kötelezte, hogy az államnak 100 ezer lej bírói kártérítést fizessen meg.

A lelkes-tanárok mindig a lelkesruhában tartoznak járni. Bukarestből jelenti a Rador: A nemzeti nevelésiügyi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint a lelkes-tanárok kötelesek mindig a hagyományos lelkes viseletben megjelenni növendékeik előtt.

Miért függeszítették fel az építőiparosok munkavállalási engedélyének kiadását?

Raffay István az Építőiparosok Szövetségének elnöke nyilatkozik az építőipari pangás okairól

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kolozsvári Munkakamara váratlanul felfüggesztette az építőiparosok iparengedélyének kiadását.

A rendelkezés nagy meglepetést keltett az érdekelte iparosok körében, akik nem tudták magyarázatát találni annak, hogy miért nem juthatnak iparengedélyhez, mikor ahhoz minden jogcímük meg van. Utánajártunk a dolognak és megállapítottuk, hogy a felfüggesztő rendelkezést a Kisiparosok Szövetségének építőipari alosztálya kérte a Munkakamara vezetőségétől.

mert olyan egyének is iparengedélyt kaptak az utóbbi időben, akiknek teljes jogu munkavállalási engedélyük nem lehet.

Az ügyben beszéltünk Raffay István építőmesterrel, a Kisiparosok Szövetsége építőipari alosztályának elnökével, aki a következő felvilágosítást adta:

— Megállapítottuk, hogy az új iparigazolványok kiállításán olyan egyének is munkavállalási engedélyhez jutottak, akiknek erre semmi jogcímük nem volt.

Az ipartörvény az építőiparban nvo kategoriát ismer el. Teljesjogu munkavállalási engedélyt nem biztosít mindegyik számára a törvény és így természetes, hogy az iparengedélyeket is ennek a rendelkezésnek szellemében kell kiállítani. A Munkakamara azonban, nyilván a törvény téves értelmezésén, az összes építésznek, építő-közműves- és ácsmestereknek, valamint közműves és ácsiparosoknak teljesjogu iparengedélyt állít ki. Ez azt eredményezte, hogy a vállalkozók száma megkétszereződött

és természetesen ezek learatják mindent a munkaalkalmakat és így az iskolázott, hosszú gyakorlattal rendelkező mesterek 85 százaléka munka nélkül tengődik.

— Az ügyben — folytatta nyilatkozatát Raffay elnök —

emlékiratot terjesztettünk fel Raffay munkügyi miniszterhez és kértük az építőiparosok helyzetének intézményes rendezését.

Mindaddig, amíg a kérdésben a munkügyi miniszter nem dönt, az iparengedélyek kiadása szünetel.

Az eddig kiadott iparengedélyeket természetesen utólag revizálni fogjuk.

— Kényszerű helyzetünkben kénytelenek voltunk ehhez a lépéshez folyamodni, hogy megóvjuk a vállalkozók érdekeit,

mert csak így tudjuk egzisztenciánkat biztosítani.

Az építőiparban egyébként is nagy mérvű pangás van,

ugyhogy ebben az ügyben is lépéseket készülnék tenni az illetékes tényezők-nél. A Kisiparosok Szövetsége utján

emlékiratot terjesztünk Tataru dr. királyi helytartóhoz, dr. Bornemisa Sebastian polgármesterhez, dr. Moldovan Hariton munkakamarai elnökhöz, dr. Chirila Ioan munkügyi vezérfelügyelőhöz is

és kérni fogjuk a közmunkák haladéktalan megindítását, mert a közmunkák szünetelése nagy mértékben hozzájárul az építőipari pangáshoz.

Ennyit mondott Raffay elnök az építőipar súlyos helyzetéről. Kolozsvár építőiparosága a munkássággal együtt reménykedve várja, milyen eredménye lesz a hatóságoknál történt közbenjárásnak.

nisztériumhoz kimutatást terjesztene elő a következő adatokkal: A helyi vallási szervezet székhelye, a szervezet vezetőségi tagjainak neve és foglalkozása, annak a helységnek megnevezése, amelyhez a szervezet tartozik, annak a helyiségnek megjelölése, ahol az imaház van, feltüntetve a létesítés időpontját, a helyiség tulajdonosának nevét és foglalkozását, a prédikátor, vagy imaházi lelkész nevét, nemzetiségét, életkorát, etnikai származását és lakhelyét, a szervezet tagjainak lakhelyét, nemzetiségét, életkorát, etnikai eredetét, valamint annak az egyháznak a megjelölését, amelyhez a vallási szervezet tagjai előzően tartoztak, az előző egyházból való kilépés időpontját, a kilépésről szóló igazolvány számát és időpontját, megjelölve a hatóságot, amely a kilépésre engedélyt adott. Ezeknek az adatoknak be nem küldése minden további nélkül maga után vonja az illető egyházi szervezet feloszlását és imaházának bezárását. A miniszteri döntés értelmében ezenkívül ezek a vallási szervezetek kötelesek évente táblázatban bejelenteni a minisztériumnak a tagjaik számában és helyi vezetőségükben történt mindennemű változást.

Nincs többé téves kapcsolás

(SZEGERED.) Érdekes találmányt szabadalmaztattak a minap a szabadalmi hivatalban. Bajor Marcell szegedi kenderfonógyár tisztviselője, újszerű telefon-találmányát szabadalmaztatta. A találmány egyik jelentősége abból van, hogy kizárja az automata telefonoknál a téves kapcsolásokat, ami igen sok bosszúságot okoz az előfizetőknek. A másik fontos előny, hogy egy című kis készülék számolja és pontosan regisztrálja is egy papírszalagra a tényleg lefolytatott beszélgetéseket, a telefon-előfizető így mindenkor meggyőződhet arról, hogy hány beszélgetést folytatott már a készülékkel.

Beszéltünk a találmányról a feltalálóval, aki a következőket mondotta:

— Készülékemnek az a lényege, hogy a hívás tárcsázás nélkül történik. A tárcsa helyére szerelt kocka felső lapján lévő skálára a hívó fél a felhívni kívánt számot úgy állítja be, mint a számológépeken. A beállított számok helyességéről, a számok alatt lévő kis ablakokon látható számok leolvasásával szerzünk meggyőződést és csak ezután emeljük fel a kagylót. Amikor a beszélgetés már lehetővé válik, ugyanakkor a készülékre szerelt számlálóberendezés a hívó szemelátára egy számmal ugrik és a felhívott szám egy papírszalagra regisztrálódik. A telefonelőfizető, ha otthonról eltávolít és nem akarja, hogy személyezze az ő távollétében beszélgetést folytasson, a készüléket egy kulcs elfordításával úgy elzárhatja, hogy a készülék csak a beérkező hívásokat veszi fel, de onnan beszélgetés nem kezdeményezhető.

Az érdekes telefon-találmány felszerelésének aránylag nemsoka költsége és több oldalról érdeklődnek az iránt a szegedi magánhivataloknál.

— Eltemették a lezuhant repülőket. Megirtuk a légi és tengerészetiügyi miniszter közleménye alapján, hogy július 11-én a szamosfalvi repülőtérről mintegy negyven kilométernyire a kedvezőtlen időjárás miatt három repülőgép lezuhant és pilótái: Panas Arthur főhadnagy, Gredinaru Emil és Velicu Stefan repülőaltisztek a gépekkel együtt elpusztultak. Tetemeiket ideiglenesen a szamosfalvi szolgálati helyükön rava talozták fel, majd tegnap délután virágokkal feldisztított gépkocsin a koporsókat Kolozsvárra hozták, ahol újabb felravatalozták a holttesteket a görögkeleti katedrálisban és gyászistentiszteletet tartottak, ahol katonai és polgári hatóságok képviseltették magukat. A gyászszertartás befejeztével gépkocsin az állomásra vitték a koporsókat és utnak indították. Kettőt Bucuresti, egyet Braila felé. A gyászszertartásra a szamosfalvi repülőegység egy diszszáda vonult ki.

A kultuszminiszter újabb rendelettel szabályozta az elismert és betiltott szekták működésének feltételeit

(BUCURESTI.) (Rador.) A kultuszter elkészítette határozatát a vallási szövetségek szabályozására és az ugynevezett szekták tilalmára vonatkozóan. A rendelet, amely 31.999—939. számot visel, módosítja az 1938. évi június hó 14-iki idevonatkozó rendeletét. Az új miniszteri határozat megállapítja, hogy a büntető törvénykönyvben és az államvédelmi törvényben előírt büntetések terhe mellett tilos olyan vallási egyesületeknek működniük, amelyek elvi tanításukkal és rituális szertartásaikkal az állami szervezet törvényeit vagy intézményeinek létezését érintik, beleütköznek a jóerkölcsbe, a közrendbe, vagy a köznyugalomba. Ezek a szekták a következők: A millenista szövetségek (a bibliakutatók nemzetközi szövetsége), a Jehova Isten Tanúi, a Bibliakutató-Társaság vagy a más hasonló vallási vagy egyéb név alatt működő testületek. (A pentikosztalisták, a reszketősök, az Apostolis Isten Egyháza, a vezeklősök, nazarenusok, a reformista adventisták, az arató szekta, a hiliták, az innocentisták és a stlisták), (a régi naptárhoz ragaszkodók). A rendőri és közigazgatási hatóságok ezek imaházait bezárják és ellenük a törvény rendelkezésének megfelelőleg megindítják az eljárást. Egyetlen vallási jellegű szövetség, vagy csoport nem működhetik, ha előzetesen nem szerezték meg a kultuszminisztérium részéről a szükséges elismerést, vagy engedélyezést. A miniszteri határozat egyben szabályozza a vallási jellegű egyesületek engedélyezését, kimondva, hogy a kultuszminisztérium által elismert szekták a következők: baptisták, hetedna-

pos adventisták és az evangéliumi keresztények. Az új törvény még előírja a következőket: Minden vallásos szervezet tagjának teljesítenie kell az egyházzal szembeni kötelezettségeit és egyházi előírásait, betartva az alakigazgatók azzal az egyházzal szemben is, amelyhez előzően tartozott. A helyi vallási szervezetek nem működhetnek, ha nincs legalább ötven hívójuk. Az összejöveteleket és prédikációkat csak az illetékes imaházakban lehet megtartani. Ezeknek az imaházaknak legalább kétszáz méter távolságra kell lenniük a legközelebbi templomtól. Mentessülnek ezektől a kötelezettségektől az 1938. június 14-ike előtt már létezett imaházak. Az imaházak bezárása csak a miniszter rendeletére történhetik. Azokhoz a szertartásokhoz, amelyek az imaházon kívül történnek, valamint a temetésekhez a hatóságok előzetes engedélyre szüktessék. A prédikátoroknak, legalább harminc éveseknek, román állampolgároknak, összes polgári jogaikkal állóknak, el nem ítéltnek és legalább négy középiskolai végzettséggel rendelkezőknek kell lenniük. Vallási és prédikatori tevékenységüket a prédikátorok csak az imaházakban végezhetik és azok a prédikátorok, akik eddig gyakorolták ezt a hivatásukat, azt továbbra is folytathatják. A gyermekek és a hívők erkölcsi és vallási nevelése céljából ezek az egyházak a kultuszminisztérium engedélye alapján iskolákat is nyithatnak. Az új miniszteri döntés, a hivatalos lapban (Monitorul Oficial) való közzététel időpontjától számítva 3 hónapos határidőt engedélyez a helyi szervezetek számára, hogy a kultuszm-

E. A. RODRY SZEMBEN A HALÁLLAL

(7.)

— Yale biztos helyre vitette az öcsét miss Brank... Szerinte Jahnnyt a rendőrségen is veszély fenyegetné... Az az ember, akinek Glass Péter is a szolgálatában állt, Johnnyt is el akarja tenni láb alól... Hígyje el kisasszony, a barátom csak javát akarja a fiúnak.

— Ezt elhiszem... De ki az az ember, aki az öcsém életére tör?

— Green Melichor... Yale sokat beszélt nekem erről az emberről... Az ön megboldogult édesatyja...

— Miért nem mondja, hogy meggyilkolták. Orozva lelőtték, mert becsületes volt és nem akart résztvenni a panamisták üzemében... Johnny csak megforlotta a gyilkosságot... Könyörgöm, mondja meg, hol találhatom meg őt?...

Szavai sirásba fulladtak. Szívemből sajnáltam a fiatal leányt. Nem kétkedhettem jóhiszeműségében, de még sem akartam elárulni Johnny rejtéshelyét.

— Kérem, ne izgassa fel magát miss Brank. Várja meg Yalet. Ha ő jönnek látja, akkor...

— Egy pillanatig sem tudok várni — vágott közbe izgatott hangon. — Nem érti, hogy öcsémről van szó?

— Sajnálom, de senkinek sem árulhatom el Johnny jelenlegi tartózkodási helyét... Nem tehetek kivételt. Kérem legyen türellemmel. Yale talán már...

Tovább nem tudtam beszélni. Torkomon akadt a szó. A leány kezében revolver csillogott.

— Beszéljen. Egy perc időt adok a gondolkodásra... Lépést sem tovább, mert lövök.

A fegyver csöve fenyegetően irányult mellemre. Pillanatig képtelen voltam megmozdulni. Elképedve meredtem a lányra. Arca ijesztően elváltozott, szeme keskeny csíkká szűkült össze, ajkán kegyetlen mosoly játszadozott.

— Félperc már eltelt. Válaszoljon a kérdésemre.

— Legyen esze, miss Brank. — Akaratlanul közelebb léptem. A revolverből láng csapott ki... Tompa ütést éreztem a karomon.

— Láthatja, hogy nem tréfálok. A következő golyó halálos lesz...

(Folytatása következik.)

Új vezetőséget választott a Gyáriparosok Országos Szövetsége

(BUCURESTI.) A Gyáriparosok Országos Szövetsége most tartotta közgyűlését és a következő tagok kerültek a központi választmányba. A kolozsvári körzetből Diamant Izsó, Besa Jenő, dr. Böszörményi Sándor, dr. Iacob Adrian, Lázár Simon, dr. Szirmai Lajos, dr. Weiser Arthur, Berchtold Gusztáv, dr. Eugen Hatjeganu, Ioan Martalogu, Eugen Munteanu, Princez Ármin, T. Schapira, Steiner Jenő és Vigyázó László a brassói körzetből: Coppony Fritz, s. Dachler, Fritz Fabritius, Karl Ganzert, dr. Herzog Ottó, Hintz Hans, H. Karios, Leonard Pante, Biss A., Csáki Vilmos, dr. Deutsch Ottó, dr. Krausz M., Montag Imre, dr. Florian Porescu, Rieger Richard és Sebesi I.; a marosvásárhelyi csoportból dr. Réthi J., dr. Lakatos Sándor, Kemény György, az aradi körzetből Stefan Mateescu, Comsa Emanuel, dr. Rácz Sándor és Dem. Serbanescu, a bánáti tagozatból Th. Acht., dr. Ioan Baltescu, C. Basa, O. Braneanu, Stefan Calinic, Lendvai Jenő, dr. Tolnai János, Bozsak Fr., Attilio Fosatti, I. Glück, dr. E. Lindner, Prohászka Ede, Sladek Adalbert és M. Undisa.

TESTEDZÉS

Megbukott a kolozsvári CFR a ligabajnokság osztályozóján

Cement Torda—CFR 3:1 (1:1, 0:0, 1:0)

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A hétköznapi életben tegnap 1800 nézője volt a Cement—CFR ligabajnoki osztályozó mérkőzésnek, amely a kolozsvári vasutas csapat híveinek nagy meglepetést hozott. A tordai cementgyáriak lelkes és céltudatos játékkal meghosszabbították a játék után 3:1 (1:1, 0:0, 1:0) arányban győztek a vasutasok ellen s ezzel bebiztosították a ligabajnokságba jutásukat. A tordaiak megérdemelten vívták ki a győzelmet, bár a mérkőzés folyamán a kolozsvári vasutasok támadtak többet. A Cement szórványos támadásai azonban veszélyesebbek voltak. Az első gólt a vasutasok érték el a félidő 7. percében Micusan révén. A tordaiak a 29. percben egyenlítették Sántha I. lövéseiből. A második félidőben a CFR sürü

támadásait a tordaiak „beton” védelmével biztosan verte vissza. A játékidő végéig újabb gól nem esett s így 2x15 perces meghosszabbítás következett. A 102. percben Borbély kicselezte a vasutasok védelmét és éles lövéssel újra vezetéshez juttatta a tordaiakat. A 116. percben Vass, a Cement hátvédje a büntető területen belül kezdte. A megítélt 11-es Tataru kapu felé lötte. Két perc múlva Dékányi beadásából Frenkl ujjabb góllal bebiztosította a győzelmet.

A mérkőzés után a tordai szurkolók meleg ünneplésben részesítették a Cement játékosait, akik vasárnap a szatmári Barkochba csapatával játszanak Kolozsváron az Északi Liga bajnoki címéért.

SPORTNÁL VAGY
MUNKÁNÁL IS
GÉPÁLLÁSI
A SZEMÜVEG

Szemüvegeket orvosi előírás szerint készítünk.

Speciális acélárnyék raktáron.
Prima a l p a c c a evőeszközök feltűnő olcsó áron.

Kun Mátyás Fia R.T.-nél
CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2.

Kispest—Kaunas válogatott 6:1 (2:0). Az északi partján szereplő kispistiek tegnap Kaunas város legénységét fölényes játék után győzték le.

Kiszely megsérült — tartalékos lesz a Ferencváros a Bologna ellen. Budapestről jelentik: A Bologna elleni második KK mérkőzésére készülő Ferencváros tegnap edzést tartott, amelynek során a csapat egyik legjobb játékosa: Kiszely, súlyosan megsérült, úgyhogy kétséges, hogy a vasárnapi szereplése. Ha a sérült játékos vasárnapig nem jön rendbe, a Fradi a következő csatárossal veszi fel a küzdelmet az olaszokkal: Tanczos, Kiss, Sárosi dr., Toldi, Gyetvay.

Decemberben játszik le a román—német válogatott mérkőzést. Bukarestből jelentik: A román labdarugósövetség megkeresést intézett a németekhez, kérte, tegye lehetővé, hogy a bukaresti román—német mérkőzés revansát december folyamán játszhassék le Berlinben. A szövetség a londoni mérkőzés előtt akarja a román válogatottat Berlinben szerepeltetni.

16.28 méter az új eszt sulydó csúc. Tallinból jelentik: Kreek, a híres eszt sulydó legutóbbi versenyén, Tapán 16.28 méterre javította az eszt csúcsot. Kreek a verseny során háromszor dobta túl a 16 méteres rekordot.

Új női uszónilágcsúc. Amszterdamból jelentik: Jopie Waalberg holland hölgyuszó a 200 yardos meluszás világcúcsát 2 perc 40.3 mp-re javította.

Nejedly Bukarestbe szerződik. Bukarestből jelentik: Nejedly, a cseh válogatott híres játékosa egyik bukaresti egyesülettel tárgyal szerződésről. A tárgyalások, hír szerint, igen előrehaladtak, hogy a cseh csatár rövidesen a bukaresti egyesületben fog játszani.

Iszapfűrdőben ápolják a Bologna játékosait. Bolognából jelentik: A Ferencváros ellen készülő FC Bologna játékosai tegnap Abanoba utaztak, ahol iszapfűrdőben ápolják a vasárnapi budapesti mérkőzésre. Az iszapfűrdő, állítólag, feljavítja a játékosok erőnlétét.

Augusztus 15-ig az összes gépkocsivezetők kötelesek igazolva nyalka a hadkiegészítő parancsnoksággal láttamoztatni

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári kvestura 41520—1939. szám alatt hirdetményt bocsájtott ki, amelyben a belügyminisztériumnak f. évi július kelt 12944. számú rendeleteire való hivatkozással közli, hogy mindazok, akik motorikus erővel hajtott járművek vezetésére engedéllyel rendelkeznek, legyenek amatőr, vagy hivatásos vezetők

kötelesek a f. évi 15-étől számított 30 napon belül, tehát a f. évi augusztus 15-éig bezárólag annál a katonai hadkiegészítő parancsnokságnál, amelynek területén tartózkodnak — jelentkezni,

amelyek, hogy intézkedést várnának és kötelesek bemutatni az összes katonai igazolványukat, amelyeknek ellenében megkapják gépkocsivezetőigazolványukra a hadkiegészítő parancsnokságnak a láttamozását. A hajtási igazolványok láttamozását naponként délután 4 órától 7 óráig eszközlik, kivéve a szerda és szombat délutánt, valamint a vásár- és ünnepnapokat.

Azokat a hajtási igazolványokat, amelyeket a f. évi augusztus 15-ike után a hadkiegészítő parancsnokság láttamozása nélkül találnak a gépkocsi vezető birtokában,

semminnek tekintik és ilyen igazolványok birtokában a gépkocsi vezető részére tilos, hogy jármű-

vet nyilvános közutakon vezesse.

A hirdmény felhívja az összes érdekeltek figyelmét erre a rendkívül fontos rendelkezésre, tehát arra, hogy a gépkocsi vezetésére jogosító igazolványokat az előírt határidőben láttamoztassák, mert azokat az igazolványokat, amelyeket a f. évi augusztus 15-éig a hadkiegészítő parancsnoksággal nem láttamoztatnak,

mint érvényteleneket azonnal eldobozzák.

A rendőrségi közegek szigorú utasítást kaptak, hogy naponként ellenőrizzék a gépkocsivezetői igazolványokat s az ellenőrzés során figyelmeztessék az igazolványok tulajdonosát a láttamozási köteleesség teljesítésére.

A vonatkozó rendelkezést dr. Horvath István kolozsvári rendőrkészvezető és dr. Cosma Ödön, a rendőrség forgalmi ügyosztályának főnöke írták alá.

Jugoszláviában növekszik a betétesek száma. Belgrádból jelentik: A jugoszláv betétesek száma az utóbbi hónapokban állandóan emelkedett, ami a belső nyugalom legbiztosabb jele.

Kivégeztek egy arabot. Jeruzsálemből közlik: A katonai törvényszék ítélete alapján tegnap kivégeztek egy arabot.

Jurisztika

() A kolozsvári Kisiparosok Temetkezési Egyesülete és zenekara folyó hó 16-án, vasárnap reggel bülskerdől kirándulást rendez, amelyre vendégeket szívesen fogadnak, szolid kiszolgálásról és jó gulyásról gondoskodva. Indulás az egyesület székházától, Mojlör-ut 8. szám alól reggel 6 órakor autókön. Székely József sk., elnök.

() Láttá-e már Erdély szépségeit? Valamennyit látni fogja, ha előző olcsó tásas-kirándulásra a következő utiránnyal és programmal: Indulás Kolozsvárról július 23-án reggel 5 órakor a Baron L. Pop ucca 3. szám alól. Utirány: Marosvásárhely, Szováta, Gyilkos tó, innen továbbindulás Balánbánya, Tusnádfürdő, Szent Anna-tó Bálványosvár, Brassó, Brassóból kirándulás a környékre: Nagykőhavas, Bucsecs és környéke, majd Fogarason keresztül Negoi és környéke. Szeben, Vízakna fürdő. És hazaindulás Szebenből Nagynyeden keresztül. Megérkezés augusztus 6-án este. A kirándulásra két csoportot szervezünk: egy turista és egy üdülő csoportot. Jelentkezni lehet mindennap délután 10—12-ig, délután 6—8-ig a Strada Matia 1. szám alatt ifj. Holló Sándornál, a nyugdíjgyesületben. Levélben pedig Str. Oásanu 95. szám alá. Bővebb felvilágosításokkal szolgál a turavezető: Kántor János. Jelentkezési határidő július 20-ig.

Rádió

SZOMBAT, július 15.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Lemezek. 13: Hírek, időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport hírek, vízállásjelentés. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek. — 14.30: Lemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 17: Az Országőrszervezet órája. 19.15: Felolvasás. Lemezek. 20.05: A Dumitrescu zenekar hangversenyének közvetítése. 21: Üzenetek. 21.15: Szalonhármas. 21.40: Cucu saxofonművész hangversenye. 22.15: Tánclemezek. 23: Hírek. 23.15: Lemezek, hírek külföldre, közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, ébred. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. — 13.10: Katonazene. 13.40: Hírek. 14.30: Lemezek. 15.30: Hírek. 17.15: Hármán mesélünk. 18: Előadás. 18.40: Katonazene. — 19.25: Előadás. 19.50: Zongoraszámok. — 20.15: Hírek. 20.25: Nóták. 21.25: Versek a Dunáról. 22.05: Tánclemezek. 22.40: Hírek. 23.30: Hangverszenye. 1.05: Hírek.

KIS HIREK

(JERUZSÁLEM.) Az iraki petróleum vezetéket az éjszaka folyamán Karabátwa közelében átvágták. Nagymennyiségű petróleum elfolyt és tüzet okozott. A kár jelentős.

(POZSONY.) A szlovák rendőrség felfedezte a szlovák forradalmi ifjak szövetségének központját, amely kormányellenes nyomtatványokat osztogatott titkos összejárásokat szervezett, stb. Tíz személyt letartóztattak.

(JERUZSÁLEM.) Daburieh községben Názarethől nem messze letartóztatták Mansur Yusuf hírhedt terrorista vezért 17 hívével együtt.

(LONDON.) Hoare Belisha hadügyminiszter és Sir Cyril Newall, a légügyi vezérkar főnöke tegnap repülőgépen Párisba utaztak, hogy résztvegyenek a július 14-iki nagy ünnepségeken.

(STOCKHOLM.) A tengerészeti minisztérium felhatalmazást kapott négy új tengeralattjáró megépítésére.

(PRÁGA.) A pilseni rendőrhatalóságok rendeletet adtak ki, amelyben megtiltották a zsidók belépését a közfürdőbe.

(VARSO.) Zog albán exkirály csütörtökön elutazott Varsóból Riga felé.

(LONDON.) Tegnap hozták nyilvánosságra az új negyvenmillió fontsterlinges póthitel, amelyet a repülésügyi fejlesztésre fordítanak. A repülés számára engedélyezett új hitelek így meghaladják a háromszázmillió fontot. A légi haderők létszámát az indiai kontinens beleszámítása nélkül 118 ezer főről 150 ezer főre emelik. Ugyanakkor jelentős hiteket engedélyeznek a hadseregszállítási minisztérium számára is.

(JERUZSÁLEM.) Három angol zászlóalj segélycsapattal együtt közelebből elhagyja Palesztinát és Egyiptomba megy.

— Az elmenekített spanyolországi arany kiadásának ügye. Párisból jelentik: A párisi törvényszék tegnap tárgyalta a másfél milliárd értékű spanyol aranykészlet kiadásának ügyét. A tanács nem tudott ítéletet hozni és e hó 23-ra újabb tárgyalást tűzött ki.

Bűnvádi feljelentést tettek a Banca Populara N. Iorga régi felszámolója ellen

Gyors ütemben folyik a fizetésképtelenné vált szövetkezeti bank mérlegének összeállítása — Lemondtak a munkások és az ügyvédek is a bankkal szemben fennálló mindennemű követeléseikről

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Banca Populara N. Iorga kolozsvári szövetkezeti munkásbank felszámolási munkálatai a Zorile kerületi szövetkezet részéről gyors ütemben folyik. Az aktívák és passzívák pontos összeállítása most van folyamatban és csak a helyes vagyommérleg és tehertételek megállapítása után lesz a felszámolást végző szövetkezet vezetősége abban a helyzetben, hogy tiszta képet alkothasson magának a Banca Populara N. Iorga tényleges helyzetéről és arról, hogy a részjegyeket lejegyző munkások részéről szükséges-e újabb anyagi áldozatokat hozni a ma még pontos összegben ismeretlen hiány fedezésére.

Lemondtak a munkások a szövetkezeti bankkal szemben minden követelésükről

Annak a felhívásnak alapján, amelyet a Zorile szövetkezet intézett lapunk útján a részjegyeket lejegyző 1500 kolozsvári szervezett munkáshoz és amely felhívásban arra szólította fel őket: július 10-én és 11-én jelentkezzenek és jelentsék be a fizetésképtelenné vált szövetkezeti bankkal szemben fennálló esetleges követeléseiket és tartozásaikat, a munkások tömegesen jelentek meg a Zorile szövetkezet helyiségében és bejelentették a felszámolóknak, hogy a gyorsan és sima likvidálás érdekében lemondanak minden a száukcába jutott szövetkezeti bankkal szemben bármilyen címen fennálló követelésükről. A munkásoknak ez a nagy áldozatkészségről tanuskodó magatartása jelentősen megkönnyítette a felszámolók helyzetét és lényegesen megjavította a Banca Populara N. Iorga vagyommérlegének aktív oldalát. Azok a munkások, akik a nemes áldozatkészségnek ezt a dicséretes példáját nyújtották, elhatározásukkal és a követeléseikről való lemondásukkal azoknak a munkástevékenységnek a helyzetén kívánnak segíteni, akik fizetési kötelezettségben maradtak a lejegyzett részjegyek ellen értéke kifizetésénél. Azok a munkások viszont, akik bármilyen címen (váltókölcson, jelzálogkölcson) adósa a szövetkezeti munkásbanknak, kötelezettséget vállaltak arra, hogy fennálló tartozásukat a kölcsönök folyósításánál részükre megállapított határidőn belül, — de esetleg még hamarabb is — kifizetik, hogy ezzel is elősegítsék a gyenge alapokon elindított szövetkezeti bank felszámolásának befejezését.

A munkások ügyvédjei is lemondtak tiszteletdíjukról

A Zorile szövetkezet részéről kijelölt felszámolók munkáját bonyolulttá tette és megnehezítette az a körülmény is, hogy azoknak a munkásoknak jogi képviselői, ügyvédjei, akik a dr. Fersigan Romulus részéről, illetve a Banca Populara N. Iorga törvénytelenül és szabálytalanul kinevezett régi felszámolója részéről megindított perlatinában a munkásokat képviselték, nem fognak-e ügyvédi tiszteletdíj címén jelentős összegű követeléssel fellépni, illetve nem fogják-e igényelni a perekben részükre megállapított perköltségek és ügyvédi honoráriumok kifizetését? Abban az esetben, ha a munkások jogvédelmét ellátó ügyvédek ezeket a jogos és részükre megítélt perköltségeket és ügyvédi tiszteletdíjat igényelték volna, úgy a Banca Populara N. Iorga vagyomállománya hátrányos eltolódást szenvedett és a hiány növekedett volna. Erre a körülményre való tekintettel és mert a munkások ügyvédjeinek is az a célja, hogy a felszámolás zökkenésmentesen és a leggyorsabb ütemben nyerjen befejezést, de azért is, mert az önhibájukon kívül súlyos helyzetbe került 1500 kolozsvári munkás sorsán a maguk részéről is enyhíteni kívánnak, úgy dr. Lucian Sándor, mint dr. To Pearceanu Ioan és dr. German Traian kolozsvári ügyvédek írásbeli nyilatko-

zatot adtak a Zorile szövetkezetnek, hogy lemondanak mindennemű, a munkások ellen megindított perlatinában részükre megítélt perköltségről és ügyvédi honoráriumról. A három ügyvédnek ez a megértő és szociális magatartása, önzetlensége jelentősen megkönnyítette a Zorile szövetkezet felszámolási munkáját, de egyben értékesen megjavította a fizetésképtelenné vált Banca Populara N. Iorga vagyommérlegét is. A deficit tehát két jelentős tételrel máris csökkent: egyrészt a munkások, másrészt az ügyvédek mondtak le a szövetkezeti munkásbankkal szemben fennálló mindennemű követelésükről s így a felszámolók nagyszámu hitelzők jelentős összegű követelésének rendezési kötelezettsége alól mentesültek.

Ilyen körülmények között valószínűnek látszik, hogy a részvényeket lejegyző munkásoknak nem kell újabb és súlyos anyagi áldozatot hozniuk a

Banca Populara N. Iorga felszámolásával kapcsolatosan. Azok a munkások, akik a 30 lej beiratási díjat és az 500 lej névértékű részjegyek 40 százalékat már befizették, előreláthatólag mentesülnek minden további fizetési kötelezettség alól, azok a munkások pedig, akik csak a 30 lej beiratási díjat és a részjegy névértékének 10 százalékában 50 lejt, összesen 80 lejt fizettek ki eddig, valószínű, hogy fejenként 150—200 lej további befizetéssel mentesülnek a szövetkezeti bank alapszabályaiiban megállapított „korlátlan anyagi felelősség” további következményei alól. Azt azonban, hogy a részjegyek tulajdonosai mikor és milyen összeget kell majd még fizessenek az esetleges hiányok fedezésére, véglegesen csak a Banca Populara N. Iorga vagyommérlegének, veszteség- és nyereségszámlájának végleges összeállítása és tisztázása után lehet majd megállapítani.

Mi lesz az igazgatóság tagjai részéről kibocsátott váltók sorsa?

A felszámolással kapcsolatosan a Zorile Szövetkezet vezetősége céltudatos intézkedésekkel törekszik a fizetésképtelenné vált bank anyagi javai értékének fentartására. A népbank üresen maradt helyiségeire árlejtést hirdetnek, az eléggé nem indokolt kiutalási tételek további kiegyenlítését pedig felfüggesztik. A felszámolással kapcsolatosan érdekes és bonyolult jogi kérdés merült fel, nevezetesen az, mi lesz azoknak a váltóknak a sorsa, amelyeket a fizetésképtelenné vált szövetkezeti népbank igazgatósági tagjai saját aláírásukkal ellátva kibocsátottak ki és adtak át fedezetül azoknak, akiknek valamilyen címen követelésük állott fenn a bankkal szemben. Tudomásunk szerint a Banca Populara N. Iorga egyik betétese betétjének fedezésére — amelyet pénz hiányában már nem tudtak vissza fizetni — 40.000 lej értékű váltót kapott az igazgatóság tagjaitól és a kiegyenlítésre, illetve beváltásra váró váltók között szerepel a 350.000 lejes ügyvédi honorárium fedezetű kiadott váltó is. A váltótulajdonosok valószínűleg perelni fogják ezeket a váltókat, amelyekért személyükkel és vagyonuk

kal azok az igazgatósági tagok lesznek felelősek, akik akkor kibocsátották ezeket a váltókat, amikor már köztudomású volt, hogy a bank fizetésképtelen.

A Banca Populara N. Iorga mérlegmunkálatainak eredményeiről a Zorile szövetkezet jelentést tesz a bukaresti Szövetkezeti Központnak, amely dönteni fog azoknak a bíróság elé való átviteléről kérdésében, akiknek vétekes mulasztása, tudatlansága, vagy lelkiismeretlen ügykezelése a szövetkezeti bank veszteségeit előidézte. A szövetkezeti törvény értelmében ugyanis az alapítók befolyása előtt nem is lett volna szabad megkezdeni a szövetkezet működését, még kevésbé betétek elfogadását és kölcsönök folyósítását.

Bűnügyi fordulat

A Banca Populara N. Iorga szövetkezeti bank ügyében már beállott különben az első bűnügyi fordulat, Buzea Ioan, Szamostartomány szövetkezeti felügyelője a fizetésképtelenné vált szövetkezeti bank átadását megtagadja régi felszámolók ellen — a szövetkezeti törvény 206. szakasza alapján — bűnvádi feljelentést tett a kolozsvári ügyészségen.

Dr. Horvath rendőrkezes fontos nyilatkozata az új közlekedési szabályrendeletéről

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Részletesen beszámoltunk néhány nappal ezelőtt arról az új rendeletről, amelyet a közlekedési törvény szellemében adott ki dr. Bornemisa Sebastian polgármester. Ez az új rendelet — amint ismeretes — teljesen modern alapon szabályozza Kolozsvár város területén a közlekedést, valamint fontos utasításokat tartalmazott egyidejűleg a gyalogjárók számára is. A város vezetősége dr. Bornemisa polgármester irányítása mellett a rendőrkezesekkel együttesen dolgozta ki az új közlekedési szabályzatot s az erre vonatkozó tárgyaláson előzetesen dr. Horvath Iosif rendőrkezes is részt vett és előterjesztette észrevételeit. Az új rendelet ismertetése során azt is megírtuk, hogy ez az új közlekedési szabályzat mindenben fedi azokat a követelményeket, amelyeket egy rohamosan fejlődő város forgalmának lebonyolítása megkíván. A rendelet kibocsátása után tegnap dr. Horvath Iosif rendőrkezes is nyilatkozatot adott az ügyben a lapok munkatársainak, s a sajtó útján a következőket közli a közönséggel:

— Erre a rendeletről, amelyet dr. Bornemisa polgármester ur adott ki a napokban, valóban már nagy szükség volt, mert az utóbbi időben a lakosság egyáltalában nem törődött a forgalmi rendeletekkel és nem is tartotta be azokat. Ez uton jóakarattal figyelemztetünk mindenkit arra, hogy a polgármester ur által kiadott rendeletnek mindenben tegyenek eleget, mert a mai nappal határozott utasítást adtam alantas közegeimnek, hogy mindazokról, akik a polgármester ur által kiadott rendelet ellen vétének, minden további nélkül azonnal vegyenek fel jegyzőkönyvet. Ezeket természetesen a bíróság elé fogjuk állítani. A rendelet betartását egyébként ugyancsak a mai naptól kezdődőleg a város utcáin szolgálatot teljesítő rendőrszolgálatok fogják ellenőrizni.

— A rend fentartását és városunk közlekedésének zavartalan lebonyolítását minden körülmények között kerestül visszük azzal, hogy érvényt is fogunk szerezni a rendeletnek.

— Célunk az — fejezte be nyilatkozatát dr. Horvath rendőrkezes —

hogy a járművek számára szolgáló uttestet teljesen szabadáá tegyük. A gyalogjárók számára ott a gyalogut s éppen ezért, akiket a jövőben az uttesten áldogálva, csoportosulva, járkálva találunk, azokat azonnali leigazoltatás után bíróság elé fogjuk állítani. A közeli napokban minden fontosabb átkelesi ponton meg fogjuk huzni a fehér vonalakat és a járókelő közönségnek csakis ott lesz szabad az átjárás az egyik oldalról a másikra. Azok is szigorú büntetésben fognak részesülni, akik a fehér vonaljelzéseket nem tartják be. Ennek a rendeletnek az ellenőrzését is külön rendőrközegek fogják ellátni.

A kalotaszegi földhissafelvitások a törvényszék választott bírósága előtt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári törvényszék választott bírósága, amelynek elnöke Cojocaru törvényszéki főelnök, tagjai dr. Sillai István ügyvéd és egy görög keleti lelkész voltak, tegnap foglalkozott két kalotaszegi gazda földkisajátítási ügyével. Kalotaszeg község előjárósága iskolaépítés céljaira kisajátította Imre Ferenc gazda másfél és Török Ferenc közel egy hold belsőségét, aminek ellenértékeképpen holdanként 30.000 lejt állapítottak meg. A két gazda azonban nem elégedett meg a megváltási árral és az ügyet választott bíróság elé vitték. Itt nevükben dr. Vargha Lajos ügyvéd tanuk kihallgatását kérte arra vonatkozólag, hogy a kalotaszegi belsőségek forgalmi értéke holdanként 100 és 200 ezer lej között váltakozzik. Ezért kérte, hogy a bíróság reális árat állapítson meg a két gazda kisajátított ingatlanáért. A választott bíróság ítéletében a kisajátított terület holdjának értékét 60.000 lejtben állapította meg, engedélyezve, hogy Imre és Török gazda házaikat is elszállíthassák. A terület összértéke eszerint 194.000 lej.

Katonai törvényszék elé kerültek, mert magyar községi bírókat akartak választani

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Deák Gábor szatmárnémeti Canepita községbeli református lelkész, felesége, valamint Szegedi Sándor tanító és felesége megbeszélésre ültek össze a református parochián. A megbeszélés célja az volt, hogy tegyék meg a törvényes előkészületeket arra vonatkozólag, hogy a község magyar bírót kapjon. A kis értekezlet úgy vélte, hogy megfelelő propagandát fognak a lakosság körében kifejtetni a bíróválasztás érdekében és ennek a propaganda hadjáratnak részletes megvitatása volt az értekezlet célja. A megbeszélésről tudomást szerzett a csendőrmester, aki államellenes tevékenység miatt eljárást indított a lelkész és felesége, valamint a tanító ellen. A kis társaság a katonai törvényszék elé került, amely tegnap tartott az ügyben tárgyalást. Ennek folyamán Negoitescu védő kifejtette, hogy a vádlottaknak joguk volt magyar községi bírót kérni, mert a község nagy többsége magyar volt, de egyébként is ezt nem választás útján, hanem kinevezéssel állítják a község élére. Mivel pedig megbeszélésük nem irányulhatott ilyen módon az állam ellen, felmentésüket kéri. A bíróság rövid tárgyalás után felmentette a vádlottakat.

— **ZSIDÓ POLGÁROK IS KAPNAK VIZUMOT ROMÁNIÁBA ÉS MAGYARORSZÁGRA.** Az utóbbi időben — mint ismeretes — zsidó polgárok csak belügyminiszteri engedéllyel kaphattak magyar, illetve román beutazási engedélyt. Amint most illetékes helyről értesülünk, Magyarország és Románia kölcsönös megegyezéssel hatályon kívül helyezték ezt az utlevélkorlátozást. A megegyezés július 15-én lép életbe.

Apróhirdetések

VILLANYONDOLALÁS, hullámos, minden kellemetlen érzéstől mentesítő, 8 havi garancia, 150 lej. Nizza hölgyfodrászat, Cal. Reg. Ferdinand 30. (6748)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, (akár tört állapotban), gyémánt és brilliáns kőveket állandóan veszünk. Casa Orologelor, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (T2274)

NE VEGYEN HASZNÁLT gyermekkoscsit, azért a pénzért ujat vesz Kiskoru fog házbán, Str. Fabrica de Zahăr 47. (685)

HÁROMHOLDAS gyümölcsös lakóházzal a Kerekdomb mellett olcsón eladó. Felvilágosítások Ady Endre ucca 3. Ovár. (577)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat vesznek és eladók. Hához is megyek. Grünfeld, Str. Memorandului 6. (582)

ELADÓ női ruhák, kosztüm, fekete róka boa, stb. Str. Elisabeta 33. a házmasternél megtekinthetők. (2460)

HASZNÁLT 1 és 2 szárnyú ajtók és egy politurozott ágy betéttel olcsón eladó. Cal. Traian 45. Moldovan. (686)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat vesznek, igen nagy választékban olcsón eladók. Grünfeld, Reg. Maria 14. (609)

ELADÓ 5-6 lóerős petróleum fűtőgép, teljes üzemképes állapotban, Havas-nénál, Targumures, Aurel Vlaicu 25. Mészárosnál. (VT2463)

KOMBINÁLT konyhaberendezések pótom áron eladók. Str. Reg. Maria 24. asztalosműhelyben. (668)

SÜRGÖSEN ELADÓ családi okokból a Grigorescu-negyedben villa 2x2 szoba, komfort 600 nm. kert, 700.000 lejért. Biroul „Increderea” Piața Unirii 18. Telefon 2332. (780)

TANGÓHARMONIKÁT vesznek. Értekezni délelőtt 11-ig, délután 5-től. Komoly vevő. Str. Pietroasa 36-a. (812)

FÜSZERÜZLET lakással, berendezéssel és engedéllyel betegség miatt sürgősen átadó. Str. Aventuriosă 35. (816)

NYÁRI férfi- és gyermekingeket minden elfogadható áron elárúsítunk. Weitzner, Str. Matei 2. (817)

1 DARAB 1 lóerős, 1 drb. fél lóerős motort megvételre keresek. Révész, Str. Treacătoare 9. (819)

DIÓFÁRA festett háló 4500 lej, topolya kőris hálók, többstülű konyhák és egyéb butorok eladók. Méra-garázs mellett, Str. Iasilor 10. (821)

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYT, használt román, külföldi postabélyeget vesznek. Str. Francisc David 9. (822)

BICIKLIMET elcserélném tangó, esetleg gombos harmonikáért. Str. Memorandului 11. Fancsali. (823)

2 drb. antik szekrény, halász és rákász felszerelések eladók. Str. Fierului 83. (824)

OLCSÓER eladó kis telek, közel a belvároshoz, építkezésre is nagyon alkalmas. Str. Minerilor 16. Értekezni: Pávay, Str. Cicio Pop 178. (827)

ÜVEG, vagy fafalat 4x5 m. magasságban keresek megvételre. Ajánlatot árnyékléssel Szigeti, Str. N. Iorga 2. em. (852)

1 Dogg kutya, 5 hónapos gyönyörű szép eladó. Str. Anton Pan 1-a. (840)

HASZNÁLT ruhák, cipők, kabátok és 2 pult olcsón eladó. Str. Aventuriosă 26. (854)

JÓKIVITELŐ modern dió francia és létszekrényes hálószobák, kombinált szekrények rőkamier, szalon asztalok sürgősen eladók. Str. Gen. Poetas 2. asztalos. (841)

ELADÓ nagy konsol tükör, szobaklozet. Str. A. Ady 5. (842)

JÓKARBAN lévő hushordó kocsi és egy kétkerekű taliga eladó. Str. Petrovici 6. (844)

SÜTÉTKÉK fekete selyem nyári ruhák, fekete selyemkabát 38 sevrocipő, különféle butorok eladók. Str. Dorobanților 36. (845)

ALKALMI vétel, Str. Dorobanților nagy belső telek 2 szobával, front 17, hossza 51 m. 420 ezer lej. Erd.: Cal. Traian 15. ajtó 2. Szabónál. d. u. 2-4. (848)

JÓKARBAN lévő modern gyermekágy eladó. Hoffmann, Reg. Carol 7. (2471)

ÁLLAST KERES

PONGYOLÁT 60 lejért, ruhát 100 lejért varrok, fűző 250 lej. Cim a kiadóban. (681)

SZAKÁCSNŐI állást keresek iskolába, vagy intézetben, priváthoz is elmegyek. Cim: Cal. Regele Ferdinand 33. Ilias Ambrusnál. (832)

NŐI és fehérnemű varrást olcsón vállalom, házhoz megyek. Cim a kiadóban. (833)

VILLANY és vízvezetékhez értő házaspár házmasteri állást keres. Cim: Strada Timbalei 10. Kiss Sándor. (834)

NŐI fodrász és manikűrös perfekt vasondoláló, 10 évi praktissal állást keres, mesterkönyvvél. Fizetés megejöléssel. Cim: Petki Ilonka, Str. Colonia Ioan 8. sz. Baia Mare. (V810)

ÁLLAST KAPHAT

ESZTERGÁLYOST felveszek, aki autós szakmában jártas. Str. Avram Iancu 18. (662)

TÉLEN, nyáron üzemben lévő menedék házba kezelőt keresek. Cim: EKE Memorandului 2. em. 23. (713)

BEJÁRÓNÓT keres 15-ére Str. Brătianu 33., Friedmann. (814)

KÉZILEÁNYT és tanulóleányt felveszek Albert Ilonka, Str. Neculcea 8. (820)

BEJÁRÓNÓT félnapra könnyű háztartásba felveszek. Str. Corches 8. Kovácsné. (825)

MEGBIZHATÓ bejárónót keresek 15-re. Str. Vasile Lupu 3. (829)

MEGBIZHATÓ rendes minden leányt keresek 15-ére. Str. Andrei Muresan 16. Elgesné. (831)

ÜGYNÖK, nőtlen, román nyelvtudással utazáshoz fix és százalékkal felvétetik. N. Iorga 2. em. 24. ajtó. (851)

PERFEKT takarítónót és konyhaleányt felveszünk. Cim a kiadóban. (T2473)

GARANCIÁKÉPES kenyérkihordót keresek bevezetett vevőkörrel. Str. Closca 10. (T2472)

HÁZMASTERNEK felvesszünk azonnalra gyermektelen házaspárt bizonyítvánnyal. Cal. Reg. Ferdinand 82. (850)

SZOFTATÓ dadát 3 hónapos gyermekhez felveszünk. Frankovits, Cal. Decebal 11. (839)

KIFUTÓFIUT 14-15 éves, ki kerékpározni tud, azonnalra felvesszünk. Cultura, Str. Memorandului 4. (2470)

MINDENES szobaleányt azonnalra keresek. Cal. Reg. Ferdinand 56-58. II. em. bal. (847)

SZÓDAVIZ gyártó mesterkönyves szakértőt keresek. Fabrica de ghiță Dej. (V T 2466)

KÜLÖNFÉLÉK

AZONNAL 3-4 jobb iparos, vagy kereskedősegéd teljes ellátást kap 1100 lejért. Ugyanott ebédet 16 lejért. Str. Lutoasă 17. Székelyné. (579)

MENÜ étlap szerint 18, vacsora étlap szerint 12 lej. Kihordásra is. Este gratat és frissen sülték. Str. Memorandului 11. (2432)

FRANCIA, román fordítást, levelezést és a legújabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidloff) magánórát, beszélgetést és vizsgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cim a kiadóban. (T1775)

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiail és egyetemi anyagot is tanít Székelyné, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet, ajtó 3. (8454)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

AJÁNLATOT kérünk 130 öl elsőosztályú, abszolút száraz, göcs és korhadásmentes bükkhasáb tűzifa szállítására, továbbá 3 vagon elsőosztályú sziléziai fűtőkoks szállítására. „Parc” szanatórium, Cluj, Str. Băii 51. (811)

MINDEN javítható: Ne dobja el kiégett villanykörtéjét, vigye Alladinhoz, Cluj, Str. Memorandului 13. (826)

SPECIÁLIS cikla gyártásához 100.000 lej jel társat keresek. Megkeresések „Biztos jövődellem” jellegére kímélve. (828)

SZOBÁK, ajtók, ablakok festését jutányos áron végzem. Cim: Segesváry festéküzlet. (849)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓK műhelynek, garagenak alkalmas betonozott raktárak. Cal. Regele Ferdinand 72. (708)

2 SZOBA, elő-, fürdőszobás garzonier Str. Andrei Muresan elején villanegyedben fiatal tisztviselő párnak augusztus 1-ére kiadó. Értekezni Str. Romei 1. (697)

KÜLÖN telken modern 2 szobás lakás kerttel augusztus 1-re kiadó. Cim a kiadóban. (723)

SZOBA, konyha, speisz kertes házban kiadó. Str. Uzinele Electrice 13. Sporttelep mellett. (741)

KIADÓ különbejáratu elegánsan butorozott szoba fürdőszoba használatlalt, napos, kertes házban, nyaralásra alkalmas. Str. Pop Iulian 28. (753)

KIADÓ butorozott szoba sétatér mellett. Str. Cosbuc 6. (775)

UDVARI butorozott különbejáratu szoba napokra is kiadó. Cal. Moșilor 81. (800)

Magyar színházi vállalkozó és csinos titkárnő szerelmi regénye az amerikai bíróság előtt

(NEWYORK.) Hetvenegy esztendő érdekese arcu öreg ur állott a newyorki bíróság előtt, mint panaszos és életrajzi adatainak bevallásánál a következőket mondotta:

— Tizenhat éves koromban jöttem át hazából, Magyarországból fedélközön szerencsét próbálni. 55 éven keresztül szakadatlanul dolgoztam és az az érzésem, hogy igyekeztem fejleszteni a színházi kulturát. Most állok először bíróság előtt és kérem, méltóztassanak igazságos ítéletet hozni, olyan ítéletet, amely rehabilitál engem ebben a kínos ügyben.

Valóban kínos ügy középpontjába

KIS butorozott szoba 15-re kiadó. Str. I. Moldovan 4-a. (790)

SZOBA, konyha, mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Str. Traian Grozavescu 2. Mészáros Szövetkezet mellett. (792)

KERTES, komfortos garzonlakás belvárosban külön telken butorozva kiadó. Erdőkölöni Str. Elisabeta 28-a. (793)

LAKÓTÁRSNÓT belvárosi fürdőszobás lakásába keres magános urnó. Str. Corches 8., háztulajdonosnő. (818)

ÜZLETHELYISÉG teljes berendezéssel és raktárhelyiséggel jóforgalmu helyen bérbeadó. Özv. Kuti Istvánné, Unirea, jud. Turda. (830)

KIADÓ háromszobás lejtő háromszobás, összkomfortos lakás. Str. Neculcea 1., II. emelet, ajtó 9. (830)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, fürdőszobával azonnalra kiadó. Str. Nicolae Bălcescu 9. (T 2467)

KIADÓ azonnalra egy szoba, konyha, kertes lakás, Str. Rădulescu 3. (863)

AZONNAL kiadó szoba, konyha, speisz Str. Ep. Ivan 48. (853)

LAKÁST KERES

SÜRGÖSEN keresünk raktár és irodahelyiséget, lehetőleg külön telken. Ajánlatokat díjazunk. „Mercur Camionaj” Cluj, Cal. Regele Carol II. 27. (682)

EGYSZOBÁS, azonkívül kétszobás komfortos lakást lehetőleg raktárral keres Friedmann, Str. Brătianu 33. Telefon: 12-14. (815)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: Premierfilm. Carneval királynője. Fősz.: Sonja Henie, aki ebben a filmjében éri el művésztének csúcspontját. A film előtt új Paramount világhíradó, szenzációs eseményekkel.

URANIA MOZGÓ: I. A legújabb román híradó. II. A fegyenc. Egy ártatlanul elítélt ember regénye. Eredeti felvételekkel az amerikai börtönökből. Fősz.: John Howard, Jean Parker. III. Öröngös igazság. Zenés vigjáték. Fősz.: Irene Dunne, Cary Grant. Előadások kezdete hétköznapon 5.20, szombat és vasárnap 3.20.

ROYAL MOZGÓ: Nagyszabású premier: Mickey Rooney, a „Fiúk városa” felejtetetlen sztárjának legsikerültebb és legújabb filmje: Lord Jeff. (Az első bal-lépés) Partnere: Fredie Bartholomew. Előtte 2 premier híradó, Metro és Fox.

SELECT MOZGÓ: Becsületrend. Fősz.: Paul Muni, Miriam Hopkins. Az édes anyaföld és Pasteur világhírű főszereplőjének legújabb alakítása. Műsoron kívül a legújabb Paramount híradó. Előadások kezdete hétköznapokon 5.20 szombat és vasárnap 3.20.

THALIA MOZGÓ: I. Arsene Lupin kalandjai. II. Szívek csalogánya. Deanna Durbin legszebb operettje és Híradók. Előadások: 5 órától, szombat és vasárnap 3 órától.

RIO MOZGÓ: Ma 3, 6 és 9 órakor nagy kettős műsor: I. Ha király lennék. Monumentális filmóriás. Roland Colman nagy alakítása, partnere Frances Dee. Nagyjobb, mint Robin Hood. II. A hetek szövetsége. Izgalmas detektív dráma. Fősz.: Edmond Lowe és Constance Cummings. III. A legújabb Metro híradó. Következő műsorunk hétfőtől: I. Dráma Sanghaiban. Fősz.: Jean Gabin. A n. é. közönség részére román-magyar tartalmi leírást a kaszsa ad.

került Martin Beck, a tekintélyes newyorki színházi vállalkozó. Titkárnője, Lilian Schrein, a vád szerint 150 ezer dollárt sikkasztott tőle és a bíróság előtt azt vallotta, hogy mint Beck intim bizalmasa, jogában állott az inkriminált csekket kiállítani.

Martin Beck valóban egyik legjelentékenyebb személyisége a londoni színházi világnak. Többek között az ő színházában fog fellépni ősszel Heler Hayes, Amerika legdivatosabb színésznője Herbert Marshallal, Gilbert Miller vállalkozásában. Fél század óta amióta keményen dolgozik, nagy vagyona tett szert és úgy látszik a szép titkárnő mind a kettőt megdézsmálta. Martin Beck vagyonát nem régen még 20-30 millió dollárra becsülték, de az az összeg az utóbbi évtized gazdasági küzdelmeiben a tizedére olvadt.

A per tulajdonképpen úgy keletkezett, hogy a színházi vállalkozó bepe-relte az egyik legelőkelőbb bankot azzal, hogy a titkárnő által szabálytalanul kiállított csekket beváltotta. Hír szerint másfél százezer dollár értékű hamis csekk van forgalomban.

Newyork színházi világa és társadalma nagy érdeklődéssel figyeli a napok óta tartó pert. Legérdekesebb volt a szép titkárnő kihallgatása. Lilian, aki egyébként 38 esztendő és három gyermek mamája, rendkívül egyszerű ruhában jelent meg a tárgyaláson.

— Ez az? — morajlott végig a főképpen hölgyekből álló hallgatóság soraiban, amikor megjelent az emelvényen.

Nem volt sem szép, sem elegáns, holott a vád szerint ezeket és ezeket költött toalettokra és kozmetikára. Nyugodtan és halkan vallotta, hogy nemcsak titkárnője, hanem bizalmasa is volt Beck Martinnak, akinek legbizalmasabb, legfontosabb üzleti ügyeit is intézte. Előbb heti ötven dollár fizetése volt, később heti kilencven dollár és fizették a költségeit.

— Honnan telt a fényűző életre? A szép kocsi? — kérdezte a bíró.

— A férjem is jól keresett.

Előadta a titkárnő, hogy a férje unokaöccse Beck Martinnak és ő így került az állásba. Sokat utazott együtt főnökével, Európában is voltak együtt és természetesen mindig együtt laktak. A csekket jogosan állította ki, mert arra főnökétől felhatalmazása volt.

A bank ügyésze előadta, hogy az egyik csekket gyanusnak találták és ezért egy tisztviselő megjelent a titkárnő lakásán és igazolást kért. Önágy sága leültette a tisztviselőt, majd eltávozott és másfél óra múlva visszajött egy hasonlóértékű csekkel, amely kétségtelenül Beck Martin aláírását mutatta.

— Na látja — mondotta diadalmasan — igazán mindegy, hogy ki írja alá az üzleti csekket, én vagy a főnököm.

Két kínos kihallgatást is eszközölt a bíró. Beck Martinné azt vallotta, hogy amíg ő havi ötszáz dollár háztartási pénzt kapott az urától, addig a titkárnő költségeiről az egész környezet beszélt. A titkárnő férje azt vallotta, hogy neki nem volt gyanus az unoka-bátyja és felesége közötti viselkedés, mert mindig azt hitte, hogy csak üzleti ügyekről tárgyalnak.

— Az sem volt gyanus, hogy együtt mentek Európába? — kérdezte a bíró.

— De igen. Meg is mondtam a feleségemnek, hogy ha elmegy, akkor számítsom rá, hogy engem nem lát többé, mert nem talál a közös lakásban. Végül mégis ott talált. Nem hagyhattam el a három gyermekemet!

bíróság néhány nap múlva hirdeti ki

Hirek

NAPTÁR. 1939. Julius 15, Szombat.
Róm. kat.: Henrik cs. hv. Prot.:
Henrik. Ort.: S. M. Cîrîc si Julita.
Izr.: 28 Thamusz.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Égész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

SZERELEM

A szegénylős udvarló pompás csokorral lepi meg imádottját. A boldog kisleány a nyakába borul és viharosan megcsókolja. De meglepetten látja, hogy a fiatalember menni készül.

— Az Istenért, Ede, csak nem haragzik?

— Nem.

— Hát akkor miért megy el?

— Hozok még virágot.

INDOKOLATLAN KIVÁNCISÁG

— Miért bocsájtották el az előző helyéről? — kérdi a háziasszony a felvételért jelentkező háztartási alkalmazótól.

— Nő de illet, — fortyant fel a leány — kérdeztem én a naccságától, hogy előző cselédje miért nem bírta ki önnél?

— **Ügyeletes gyógyszerárak.** Julius 15-én szombaton reggeltől július 22-én szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács utóda, Memorandului-ucca; Dr. Olariu, Regina Maria-ucca; Minerva, Regele Ferdinand-ut és Dr. Rusu gyógyszerára, Cipariu-ucca.

— **JÓ ÉS OLCSÓ BÖRT ÉS TALPAT** Kozák bőrizletben kaphat. Cluj, Piața Mihai Viteazul 15.

— **Időjárásjelentés.** A bukaresti időjárásutató intézet jelentése: Kisebb felmelegedés, egyes helyen esők.

— **Eltemették Bereczky Domokost.** Tegnap délután nagy részvét mellett kísérték ki utolsó útjára Bereczky Domokost, a kolozsvári Magyar Színház felügyelőjét. Bereczky bácsi, vagy ahogy színházkörökben még inkább nevezték: Domokos bácsi, a színtársulat köztiszteletben álló és általános rokonszenvnek és szeretetnek örvendő tisztviselője volt, akinek hirtelen halála úgy a színház tagjai, mint rokonok és ismerősök körében szokatlanul nagy részvétet váltott ki. A temetésen a nagyszámú rokon és ismerősök mellett testületileg résztvett a Magyar Színház igazgatósága, művészi és műszaki személyzete is. A református egyházi szertartás után a sir mellett dr. Kádár Imre igazgató mondott magasszárnyalású bucsuzató beszédet.

— **Munkáslakásokat építenek Madridban.** Madridból jelentik: A Caudillo rendeletére 3000 munkáslakást építenek a főváros egyik külső negyedében.

— **Németországi aranyművesek északi tanulmányutja.** Berlini híradások szerint 20 aranyműves Németországból dániai és svédországi tanulmányutra indult.

— **Megjelent a „Szövetkezeti Értesítő” legújabb száma.** A Szövetkezeti Értesítő, a „Szövetség” gazdasági és hitel-szövetkezetek központjának hivatalos közlönye július-augusztus havi száma gazdag tartalommal jelent meg. A lap közli a Szövetkezetek Nemzetközi Szövetségének kiáltványát Batho Gyula a szövetkezeti mozgalom világlajelőzsegeről értekezik cikkében, Lőrinczi Dénes a szövetkezetek jubileumait méltatja. Dr. Oberding József György, a lap főszerkesztője a szövetkezeti mozgalom eszméjét ismerteti színvonalas cikkében. Tejszövetkezeti szemle, a szövetkezeteket érdeklő törvények és rendeletek ismertetése, szövetkezeti beszerzés és értékesítés kérdése, valamint a hivatalos rész egészíti ki a Szövetkezeti Értesítő kettős számát.

Hadseregellenes propaganda miatt:

Kétévi elzárásra ítélte a törvényszék a katonai ismerősét szökésre bízta legényt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ez év május 22-én eljárás indult Bodolyák József, Anghi Balázs, Anghi Gábor, Varga András és Kukta József szilágymegyei Sárd-községbeli legények ellen. Bodolyák ellen az volt a vád, hogy arra igyekezett rábeszélni Pop Zoltán nevű katonai szolgálat alatt levő barátját, hogy szökjenek át Magyarországra, míg a többi vádlottak ellen azért indult eljárás, mert hamis híreket hoztak forgalomba.

— A „Magyar Népegészségügyi Szemle” ezévi július-augusztusi kettős száma a következő tartalommal jelent meg: gróf Zichy Gyula: Az anya. Dr. Schlagger Nándor: Ne féljünk a műtétől, dr. Orosz Dezső: Kell-e a gyermeknek a nyári szünidőben tanulni? Gyümölcskura. Dr. Faragó Ferenc: Egészségügyi kalendárium, Szabad-e a nőnek dohányozni? Szanyi István: Több tejfogyasztás. Dr. Nagy András: Vasárnapi Iskola: A ruházatkodás egészségtana. 1. A gyermekek oltalma a háború esetére Angliában. Minél fiatalabb az anya, annál valószínűbb, hogy fiut szül. Napfürdő táblázat 16—24 hónapos csecsemők számára. Románia szesz fogyasztása. Fogfájás csillapítása társaságban. Legöregebb élő ember. A ház. Könyvszemle. A lap megjelenik minden hónap 15-én. Előfizetési ára évi 120 lej. Megrendelhető: Târgu-Mures, Str. Eminescu 4.

— **Kettős öngyilkosság Bukarestben.** A Hotel Bulevardban, mint Bukarestből jelenti a Rador, kettős öngyilkosság történt. Caliope Kesiosglu 48 éves asszony és leánya, Nadja, akik 15 nappal ezelőtt görög utlevéllel érkeztek Anversből, megmérgezték magukat. Kesiosglu asszony Isztambulban született. Az öngyilkos anyja és leánya már napok óta nem fizettek a szállodában, mert azt mondták, hogy egy csekk megérkezését várják Isztambulból. Tegnap este visszatérve a városból, újból a csekk után érdeklődtek, de meg tudták, hogy az még mindig nem érkezett meg. Az éjszaka folyamán azután az anya és leánya együtt megmérgezték magukat. A görög kolónia szerint Kesiosglu asszony dús gazdag nő volt, akinek öngyilkossága előtt a hatóságok egyelőre érthetetlenül állanak.

— **NÉMET DIÁKOK A MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁBAN.** Berlinből jelentik: Tegnap 30.000 német diák indult utba a weswáli városokból a mezőgazdasági munkálatok elvégzésének megsegítése céljából.

— **Sikertelenek maradtak a kiemelési kísérletek.** Londonból jelentik: Azok a kísérletek, amelyek az elsüllyedt Squalus amerikai tengeralattjáró kiemelésére irányultak, a technikai szakértők legteljesebb fáradozásuk ellenére is sikertelenek maradtak.

A bíróság a tanúk kihallgatása után meggyőződve a vádak valóságáról, kétévi elzárásra, kétévi jogvesztésre, 2000 lej pénzbüntetésre és 1000 lej perköltség megfizetésére ítélte az első vádlottat, míg Anghi Balázst 7 hónapi, Anghi Gábort szintén 7 hónapi elzárással és 2000 lej pénzbüntetéssel, Vargha Andrást 1 hónapi elzárással, végül Kukta Józsefet 6 hónapi elzárással sújtotta.

— **A pápai halászyűrű „kalandja.”** Vatikánvárosból jelentik: Szokatlan eset történt a Vatikánban. Egy kihallgatás során, amelynek keretében XII. Pius pápa hívó csoportot fogadott és észrevette, hogy a gyűrű, amelyet egyik újján viselt, eltűnt. Rövidesen észrevették, hogy az egyik zárandok, aki kézcsókra járult előzetesen a pápa elé, valami fényes tárgyat mutat társainak. A fényes tárgy a pápa „halászyűrűje” volt, amelyet azután a zárandok vissza adott a vatikáni gárda egyik tagjának.

— **Ítélet egy sajtóperben.** A kolozsvári törvényszék második Barbateiu-Bolcas tanácsa most hirdetett ítéletet Polonyi Albert nyomda- és volt lap tulajdonos sajtóperében. Polonyi az időközben megszűnt „Hétfői Ujság” hasábjain sorozatos támadó cikket közölt a kolozsvári Református Kórházzal kapcsolatban, amelyeknek valóságát a tárgyalás folyamán nem tudta bizonyítani. A Református Kórház dr. Kovács András ügyvéd képviselte, aki a vádolt cikkíró súlyos büntetését javasolta. Pópa ügyész hasonlóképpen Polonyi elítélésé mellett foglalt állást. A törvényszék Polonyit bűnösnek mondta ki a sajtó útján elkövetett rágalmozás vétségében, amiért egyhónapi fogházra és 2000 lej pénzbüntetésre ítélte. Egyben kötelezte a törvényszék a megálgalmazott Református Kórház javára 10.000 lej erkölcsi térítés megfizetésére.

— **Egyelőre elmarad a nemzeti gardák kolozsvári eskütétele.** Kolozsváron is megindultak a nemzeti gardák szervezési munkálatai. A gardába számos tisztviselőt és alkalmazottat besoroztak. Az eskütételt július 17-re vasárnapra tervezték, most azonban Gheorghescu tábornoktól, a nemzeti gardák országos főparancsnokától rendelet érkezett, amely a gardák eskütételét további intézkedésig elhalasztja.

— **Fogadás a Buckingham palotában** Londonból jelenti a Rador: Tegnap este a Buckingham palotában nagy fogadás volt, amelyre hagyományosan hivatalos volt a diplomáciai testület is. A román követség részéről megjelent Tilea meghatalmazott miniszter és felesége, Dumitrescu parancsnok, tengerészeti és katonai attasé.

A Thetis elsüllyedése miatt nem válhatnak el az angol házaspárok

(LONDON.) A Thetis tengeralattjáró katasztrófájával kapcsolatosan elrendelt vizsgálatoknak különös következményük van, ami az angol jogi viszonyokban járattlan külföldiek számára ugyancsak meglepő. A bírósági vizsgálat a katasztrófa körülményeiből ugyan még nem sokat derített ki, de azt elárta, hogy

Angliában a válni készülő házaspárok egyelőre nem válhatnak el és várnok kell a vizsgálat befejezésére. A látszólag érthetetlen összefüggések az az oka, hogy a legfőbb angol bíróságon —

a tengerészeti ügyeknek és a házassági ügyeknek közös szakosztályuk van

Ugyanaz a bíróság ítélkezik a válások ügyében is végső fokon, amely a tengerészeti felmerülő ügyekben dönt. Amíg tehát ez a bíróság a Thetis ügyével van elfoglalva, nem foglalkozhatik a válóperekkel. Ezenkívül nemsokára bekövetkezik a nyári törvénykezési szünet és így a válni készülő házastársak még sokáig kénytelenek megunt élettársuk mellett maradni.

„Királyláz Amerikában”

(LONDON.) R. Walton Moore főbíró, a newyorki törvényszék elnöke, Londonban mondott beszédében kijelentette, hogy VI. György király és Erzsébet királyné oly népszerűek lettek az Egyesült Államokban, hogyha felvennék az amerikai állampolgárságot és fellépnének a legközelebbi elnökválasztáson

főlenyes győzelmet aratnának bármely ellenjelölttel szemben.

Hozzátette a főbíró, hogy Erzsébet királyné egyéniségének bája oly ellenállhatatlan, hogy „a madarakat a fáról, a csillagokat az égről le tudná varázsolni”

Érdekes fokmérője egyébként az Amerikában uralkodó „királyláznak”, hogy

a legújabb divat az angol birodalmi korona kicsinyített mása, amelyet a legkülönbözőbb nagyságokban és minőségben készítenek; gyakran aranyból drágakövekkel kirakva mell-tűnek, órállanc, vagy karkötőfüggőnek és hasonló cífraságoknak használják, de igen sokan még levélpapírosukat is az angol birodalmi koronával díszítik.

— **Kovács Kálmán tanügyi főtanácsos lett Budapest.** Budapestről jelentik: Horthy kormányzó Kovács Kálmánt, a kolozsvári unitárius kollégium volt ismert nevű tanárát budapesti leánygimnáziumi megbízott igazgatóvá valóságos igazgatóvá nevezte ki és a tanügyi főtanácsosi címet adományozta neki.

— **A CFR új rendelete a nyugdíjasok utazási igazolványainak kiállításáról.** A CFR vezérigazgatóságának új rendelete szerint az állami nyugdíjasok új vasuti igazolványait az alábbi módon adják ki, vagy cserélik ki: A kérvényezőnek csatolnia kell a nyugdíj-könyvét, vagy egy bizonyítványt arról, hogy nyugdíjas. A bizonyítványt az a pénzügyigazgatóság állítja ki, ahonnan a nyugdíjas felveszi illetményét. Csatolnia kell azt a vasuti igazolványt, amelyet a nyugdíjas tényleges szolgálata idején használt és a rendőrségi bejelentő hivatal igazolványát a felesége és a 16 évesnél idősebb gyermekek számára. Csatolnia kell a házassági bizonyítványt, valamint a gyermekek születési bizonyítványát. A vasuti bizonyítványok rendszeres évi láttamozásához pedig a következő okmányok szükségesek: Nyugdíjkönyv, vagy a pénzügyigazgatóság igazolása a nyugdíjas állampolgárságáról, igazolvány, hogy a feleségével való házassága már érvényben van (az asszony igazolványa számára), a rendőrség bejelentőhivatalának személyazonossági igazolványa, a férj, feleség és a 16 évesnél idősebb gyermekek számára

Tartson lépést a korrall...

RUHÁIT FESTESSE ÉS TISZTITTASSA
A MODERN VEGYÉSZETTEL DOLGOZÓ

CZINK-GYÁRBAN

Dr. Tataru, Szamostartomány királyi helytartója, nek köszönete a népkisebbségi újságíróknak

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A Romániai Népkisebbségi Újságírók Egyesületének kolozsvári csoportja legutóbb megtartott tisztújító taggyűlése alkalmából — mint megírtuk — hódoló táviratot küldött II. Károly király Öfelségének, a miniszterelnöknek és a szakminisztereknek, valamint dr. Tataru Coriolan Szamostartomány királyi helytartójának pedig üdvözlő táviratot. A táviratra most Szamostartomány királyi helytartója a következő tartalmú levélben válaszolt Végh Józsefnek, a Romániai Népkisebbségi Újságírók Egyesülete kolozsvári csoportja elnökének:

— Elnök Ur! Kérem fogadja legőszintébb köszönetemet azért a megleghangu táviratért, amelyet a Romániai Népkisebbségi Újságírók Egyesülete kolozsvári csoportjának közgyűlése alkalmából küldtek nekem. Újlag biztosítom arról, hogy teljes lelkemből — amennyiben módomban áll — közreműködöm a sajtó fejlesztésében Szamostartományban, amelynek vezetésével Öfelsége II. Károly király bizalma megtisztelt. Kérem fogadja megkülönböztetett nagyrabecsülésem nyilvánítását. Egészséget! TATARU királyi helytartó.

— UJ HELYSÉGBE KÖLTÖZÖTT AZ ÁLLAMI PROPAGANDA- ÉS SAJTÓMINISZTERIUM SZERKESZTŐSÉGE. Bukarestből jelentik: Az állami propaganda- és sajtóügyi minisztérium szerkesztősége a folyó évi július 11-én új helyiségbe költözött. A sajtó- és propagandaügyi minisztérium szerkesztőségének címe a fenti határidőtől kezdve: Bucuresti, Str. Matei Millo 9. szám.

— ÁRADÁSOK TURNUSEVERIN KÖRNYÉKÉN. Bukarestből jelentik: Tegnapi Turnuseverinben és környékén hatalmas felhőszakadások voltak, amelyek nagy áradásokat okoztak. A megye számos községe víz alá került és a forgalom több helyen megszakadt.

— ÖNGYILKOS LETT A CSERNOVICI UTSSZOLGÁLAT ALFÖNÖKE. Bukarestből jelentik: Aurel Medvigh, mérnök, a csernovici utsszolgálati hivatal alfönöke tegnap este lakásán öngyilkos lett. Tárcajában egy bucsulevelet találtak, amely ennyit tartalmaz: „1938. július 13. Elhatároztam, hogy öngyilkos leszek. Egy éve igyekszem megbárátkozni az öngyilkosság gondolatával.” Egy év után, az évforduló leteltével, a mérnök a tervét végre is hajtotta. Nincs kizárva, hogy amerikai párbajról van szó. Hatósági rendeltetést átvizsgálták a mérnök ügyiratait és mindent a legteljesebb rendben találtak. Minthogy az utsszolgálati alfönök jó anyagi viszonyok között élt és különösebb gondjai nem lehettek, öngyilkosságának okát rejtély fedi, s ezért a rejtély felderítésére folyik a hatósági vizsgálat.

— KÉNYSZERMUNKABÜNTETÉSEK MAGYARORSZÁGON. Budapesti katonai törvényszék most ítélt meg a kémkedéssel vádolt Jankóczy Kálmán Anna született Sorion, Tóth István és Steiner Imre fölött, akiket 3 és 4 év között váltakozó kényszermunkabüntetéssel sújtott. A büntetés kitöltése után az elítélteket kitoloncolják Magyarországról területéről.

— ERŐLYES INTÉZKEDÉSEKKEL VESZIK FEL A HARCOT A KIÜTÉSSES TIFUSZVESZÉDELEM ELLEN. A népjóléti minisztérium szigorú rendeletet adott ki. Ennek értelmében az összes vállalatok kötelesek bekapcsolódni az egészségvédelmi hadjáratba. Főleg a kiütéses tifusz veszedelmének leküzdésére kell megtenniük a szükséges intézkedéseket mindazoknál az üzemeknél, ahol nagyobb számú munkást alkalmaznak.

— Anglia hadügyi költségvetése. Londonból jelentik: Anglia hadügyi költségvetésének végösszege 730 millió font, amelyből félmilliárd fontot kölcsön útján teremtenek elő.

Tragikus módon pusztult el a magyarországi németek vezérének kisleánya

(BUDAPEST.) Néhaj Bleyer Jakab volt miniszter és egyetemi tanár vejét, dr. Kussbach Ferenc ismert nevű ügyvédét, illetve feleségét súlyos csapás érte. Kussbachék nyári szabadságukat dunaharaszti villájukban szökták tölteni. Így történt ez az idén is. Tegnapi Kussbachék bizonyos családi ügyek elintézésére a magyar fővárosba utaztak, míg 11 éves leánykájuk, Gertrud otthon maradt és a személyzetnek segédkezett a takarításnál. Eközben egy, a takarításnál használt spiritalámpa véletlenül felborult és lángba borította a kisleánya ruháját.

A kis Kussbach Gertrud súlyos égési sebei ellenére nem veszítette el lélekjelenlétét, hanem a fürdőkádba vetette magát és megeresztette a zuhanyt. A megrémült házbeliak közben orvosi segítséget hoztak, majd első segélynyújtás után az életveszélyes állapotban levő leánykát Budapestre a kórházba szállították, de minden fáradozás hiábavaló volt, mert Kussbach Gertrud a veszedelmes égési sebeibe rövidesen belehalt.

A tragikus kimenetelű szerencsétlenség ügyében megindult a hivatalos vizsgálat.

Számos ipari szakmát eltiltottak az újabb beruházásoktól

(BUCURESTI.) A nemzetgazdasági minisztérium a tultermelés megakadályozására úgy határozott, hogy számos ipari szakmában nem engedélyez újabb beruházásokat. Megállapították ugyanis, hogy például a textiliparban az üzemben lévő szövőszékek száma a teljes belföldi fogyasztás fedezésére elégséges. Ezért elhatározták, hogy a szövő, szesz, élesztő, papírgyártási, szeg, lemez, olaj, hengerelt vasat és sodrony előállítás iparokban, a cukor és szappangyártásban, továbbá a cement és malomiparban új beruházásokat nem engednek meg.

Megállapították ugyanakkor, hogy az utóbbi időben számos kis gyár alakult olyan ipari szakmában, ahol országos kartell működik. E gyárak a termelés felvétele helyett a működési engedély elnyerése után tárgyalásokat kezdtek a kartellekkel és maguk is beléptek a kartell szervezetbe. Ezáltal a kartellek terhe csak növekedett, vagyis az új ipari üzemek volta képpen a termelést, illetve a fogyasztási árakat drágították. Ezért ilyen kis ipari üzemek felállítását a jövőben nem engedélyezik.

Szenzációs új légvédelmi ágyúkkal kísérleteznek Angliában

Anglia még az őszi hónapok előtt teljes tengeri és légi felkészültségbe helyezi magát

(BELGRÁD.) Cvetkovics miniszterelnök tegnap újabb megbeszélést folytatott Rohicz fűrdőn Macsekkel, a horvát parasztpárt vezérével. Cvetkovics ezután Blédbe utazott, ahol Koroseccel és Ulenovics mohamedán vezérrel tanácskozott. Belgrádban arról tudnak, hogy csütörtökön állítólag létrejön a végleges megegyezés a szerb-horvát kérdésben és a megegyezés a kormányzó-herceg elé terjesztve még annak elutazása előtt nyilvánosságra kerül.

BETHLEN ISTVÁN TÁRGYALÁSAI

(BUDAPEST.) Bethlen István volt miniszterelnök, felsőházi tag, tegnap felkereste hivatalában gróf Teleki miniszterelnököt és vele hosszabb megbeszélést folytatott. Bethlen egyéb ként a tegnapi nap folyamán több miniszterrel és politikussal folytatott még megbeszéléseket.

SZOMBATON MEGKEZDŐNEK A TOKIÓI TÁRGYALÁSOK

(TOKIÓ.) Hivatalosan jelentik, hogy az angol-japán tárgyalások szombaton megkezdődnek, miután Craigie tokiói japán követ elfogadta az idevonatkozó meghívást és szombaton felkeresi hivatalában Arita külügyminisztert a megbeszélések céljából.

SENZÁCIÓS ÚJ ANGOL TALÁLMÁNY

(LONDON.) A „Star” című lap szenzációs cikke szerint egy új angol csodálatos teljesítő képességű légvédelmi ágyúval folynak most sikeres kísérletek. Az ágyú négyszer 75 és félmilliméter kaliberű csövekkel rendelkező ágyút villamoserő mozgatja és önműködőleg szabályozza. Az ágyú ötven-szer 28 kilogramm súlyú lövedéket tud 10.000 méter magasságba felröpíteni és minden kilőtt golyólövedék 50 kilométeres körzetben mindent elpusztít.

FRANCO NYILATKOZATA

(LISSZABON.) Franco tábornok a „Dario de Notizia” című lapnak nyilatkozatot adott, amelyben kijelenti, hogy Ciano látogatása tulajdonképpen viszonzása Suner spanyol belügyminiszter nemrég történt olaszországi látogatásának.

Ciano jelenléte egyben kedvező alkalom Spanyolország számára, hogy kimutassa nagy szeretetét Itália iránt, amelynek fiai olyan lelkesen küzdöttek a nemzeti Spanyolország felszabadításáért a spanyolokkal vállaltva, majd Portugália és Spanyolország viszonyáról beszélt, amelyet Földközi-tengeri helyzetük és hagyományos bartáságuk határoz meg. Ezeket a baráti kapcsolatokat a jövőben még jobban erősíteni és mélyíteni kell.

RÖVID TÁVIRATI HIREK

(BUENOS-AYRES.) A törvényhozás elhatározta, hogy egyhangulag üdvözlí Franciaországot a francia forradalom 150 éves évfordulójának alkalmából, mint a demokrácia és szabadság képviselőjét. Egy konzervatív képviselő a radikálisok felszólalásának kiegészítésül kijelentette, hogy a mai Franciaország is megérdemli az üdvözlést, mint a latin szellem és a nemzeti szabadság képviselője.

(WASHINGTON.) Amerikai politikai körökben úgy tudják, hogy Roosevelt nem intéz újabb üzenetet a kongresszushoz a semlegességi törvény módosításának sürgetése ügyében.

(DANZIG.) A rendőrség letartóztatta egy illegális szocialista szervezet 70 tagját.

(LONDON.) A Daily Telegraph szerint Anglia hadianyagot készül küldeni Kelet Európában a következő utvonalon: Anglia—Franciaország—Földközi-tenger—Egyiptom—Törökország.

(LONDON.) Manchester közelében egy titkos robbanóanyagraktárt fedeztek fel, amely állítólag az ir köztársasági hadseregé volt. A vizsgálat folyik.

(PÁRIS.) A pénteki lapok Chamberlain legutóbbi nyilatkozatával foglalkoznak, amelyben Anglia tengeri és légügyi felkészültségéről beszélt. Az egyesült Le Jour—Echo de Paris szerint a brit kormány augusztusban és szeptemberben légügyi téren már teljes hadifelhőkészültségben lesz és az addigra netalán még veszélyesebbé váló helyzetben minden esetleges meglepetésre teljes mértékben fel lesz készítve.

(RIGA.) Achmed Zog albán exkirály ideérkezett és folytatja útját Stockholm felé.

(PÁRIS.) A francia sajtó gunyos hangon ir Olaszországnak a szandzsákság elcsatolása ügyében Párizshoz intézett tiltakozó jegyzékéről. A „Journal” szerint komikusan hat, hogy olyan állam hivatkozik Genf előjogaira, amely soha sem szünt meg a Népszövetséget és módszereit támadni és abból az első között lépett ki. Az „Epoque” megjegyzi, hogy furcsán hat Olaszországnak a jogokra való hivatkozása, amikor ő volt az, amely a jog mellőzésével megszállotta Etiópiát és Albániát és hasonló módon támogatta Németországnak az Ausztria, Csehszlovákia és Memel-vidék visszacsatolására irányuló törekvéseit.

A rendőrség krónikáskönyvéből

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Varga János Cicio Pop 204. szám alatt lakó egyén feljelentést tett ma a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes tegnap délután távollétében álkuccsal behatolt a lakásába és onnan 500 ezer lej értékű ruha neműt vitt el. — Tegnapi délután Maghiaru Joan, a IV. kerületi rendőrségnél beosztott közrendőr előállította Kerekes János Plevnei ucca 10. szám alatt lakó kolozsvári férfit, aki erőszakot kísérelt meg a Szamos parton B. Elena 12 éves cselédleányon, aki a Prof. Ciortea uccában V. Józsefnél szolgált.

Mindkét ügyben a rendőrség büntügyi osztálya folytatja a nyomozást.

Nyolc letartóztatás a halmi merénylet miatt

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A Halmiban elkövetett bombamerénylet ügyében a hatóságok széles körben folytatják a vizsgálatot. A vizsgálat során letartóztattak nyolc Halmi községi lakost, akiket azzal gyanúsítanak, hogy részük volt a Rusu Teofil községi bíró ellen elkövetett halálos merényletben. A letartóztatottakat átadták a kolozsvári hadbírósnak, amely megkezdte a gyanúsítottak kihallgatását.

— Eltemették a Felek melletti gépkocsiszerencsétlenség áldozatait. Tegnapi délután hatalmas résztvét mellett és díszes külsőségek között helyezték nyugalomra a Felek melletti gépkocsiszerencsétlenség áldozatait: Raráu sofőrt és Treica közrendőrt.

— Ötös ikrek Mexikóban. Az „Universal Graphic” lap jelentése szerint az Alvaro Obregonban (Tabasco állam) egy újságíró feleségének ötös ikrei születtek. Az ikrek közül 3 fiú, 2 leány. A gyermekek valamennyien egészségesek, az anya életétől azonban az erős legyöngyülés miatt aggodnak.

— Vaida Sándor kamarai elnök birtokára utazott. Bukarestből jelentik: Vaida Sándor koronatanácsos, a kamarai elnöke a fővárosból alparéti birtokára utazott nyári üdülő szabadságra.

— Danzigban megszűnik a vallászat. Varsóból jelentik: A danzigi szenátus határozata értelmében a szabad város iskoláiban megszüntetik a vallás órákat és helyettük a nemzeti szocializmus tanairól tartanak előadást.

— Shirley Temple romániai származása. Budapestről jelentik: Az Est című lap jelentése szerint Shirley Temple, a híres amerikai gyermek filmművész, édesanyja romániai származása. A család 12 évvel ezelőtt vándorolt ki Amerikába és most is rendszeresen küld pénzübeli támogatást a Besztercén lakó rokonainak.

— A Camille Flammarion Kör közgyűlése. A Camille Flammarion Kör felkéri összes tagjait, hogy július 21-én, pénteken este 8 órakor a Kör M. Foch ucca 34. szám alatti helyiségében megtartandó rendkívüli közgyűlésen feltétlenül jelenjenek meg. A napirenden a vezetőség lemondásának visszavonása, az alapszabályok módosztatása, a román szekciók létesítése és az esetleges indítványok szerepelnek.